

VÄRMLANDS ANOR

1996:3

Augusti 1996

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening

ISSN 1400-1047

Pris 30:-

Årgång 13

Höskörd på Kilaön i Harefjorden i Kila socken i början av 1930-talet. Hästar och redskap fick fraktas på flotte till ön. Personerna är från vänster Ivar Jansson, Västra Takene (1901-1971), Robert Pettersson, Tängelsrud (1908-1983), Erik Pettersson, Tängelsrud (1914-1986) och Karl Jansson, Västra Takene (1865-1937). Karl var far till Ivar. Robert och Erik var bröder och dessutom kusiner till Ivar. Fotografen är okänd. Foto av original Gunnar Jonsson. Insänt av Carl-Johan Ivarsson, Kila.

VarmlandsAnor

VarmlandsAnor utges som medlems-tidning för Varmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VarmlandsAnor får göras, om källan anges.

Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplaga 1000 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare och redaktör Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754

Produktion Consulting Data, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Telefon 054-218777 Telefax 054-218829

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 1996:4 ar 4 nov 1996

Varmlands Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för slakt- och hembygdsvetenskap i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress c/o Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga.

Medlemsavgiften är 100 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (1996). Avgiften sattes in på föreningens postgiro **46 96 60-5**. För medlemmar i Norge är avgiften 90 norska kronor respektive 28 kronor som sattes in på norskt postgiro **0806 1944339**.

Arkiv Emigrantregistret, Box 331, 65208 Karlstad. Telefon 054-159272.

Besöksadress Gamla Badhuset, Norra Strandgatan 4, Karlstad

Styrelsen 1996

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754

Vice ordförande Bernhard Granholm, Ljunggatan 39 C, 66432 Grums. Telefon 0555-61153

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhags-gatan 25, 66140 Saffle. Tel 0533-10559

Kassör Harald Persson, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Tel 054-218777

Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 66060 Molkom. Tel 0553-10378

Ledamot Gunhild Svensson, Odalvagen 15, 65350 Karlstad. Tel 054-531448

Ledamot Anette Carlsson, S Ringvägen 12, 68143 Kristinehamn, Tel 0550-17447

Registrator Sonja Peterson, Ölme-gatan 9 A, 65230 Karlstad. Tel 054-219411

Innehåll

Utflykten till Brattfors	3
2 bussar med slaktf.	3
släktforskaren A Tholén	4
Familjenamnen i Sverige	5
Rekrytering av soldater	6
Varmlandspojkar	8
Indelta soldater	11
Vem är soldaten?	11
Bergsregementet	12
Antavla 45	12
Bara en fattig vallpojke	14
Antavla 46	14
Falne svenske soldater	17
Emigranten på CD-ROM	18
Svar på Anor sökes	19
Medlemstidskrifter	20
Anor sökes	22
Ur andra medlemsblad	23
Boktips	24
Höstens program	25
Annonser	26

Bryggan/The Bridge

Nu när vi står mitt uppe i firandet av emigrantåret 1996, kan det vara på sin plats att påminna om tidskriften Bryggan som ges ut av Samfundet emigrantforsknings främjande.

Bryggan/The Bridge trycks även i en engelskspråkig upplaga som distribueras till samfundets amerikanska medlemmar.

Samfundet har till uppgift att starka banden mellan svenskar och deras släktingar i Nordamerika, samt stödja forskning om emigrationens orsaker och omfattning.

Observera särskilt att Du som medlem i samfundet har möjlighet att kostnadsfritt efterlysa amerikanska släktingar i Bryggan.

Medlemsavgiften är 110 kr som kan sättas in på postgiro 29 93 04 - 6.

Postadressen är Bryggan, Box 331, 65108 Karlstad.

Telefoner till arkiven i Gamla Badhuset

Emigrantregistret	054-15 92 69
Emigrantregistret släktforskning	054-15 92 72
Folkrörelsearkivet	054-15 36 42
Värmlandsarkiv	054-15 22 80
Beställningar	
lokal, apparater	054-18 48 77
Gemensam telefax	054-18 90 77

Hjälp valberedningen!

Visserligen är det långt till nästa årsmöte, men ändå . . . Tveka inte att slå en signal till någon i valberedningen om Du har förslag på lämpliga perso-

ner till styrelsen eller andra funktioner. Gunnar Bergström 054-560698
Ingrid Johansson 0570-61070
Stig Jonasson 0550-17109

Utflykten till Brattfors och Långban

Vädret var **inte** det allra bästa den 19 maj men trots detta deltog ett 30-tal medlemmar i Greningens **vårutflykt** till Brattfors och **Långban**. De flesta av **oss** hade **väl** en och **annan** anfader som **på sin tid** varit engagerad i **bruksnäringen**. Vi fick nu under ledning av sakkunniga guider veta litet mer om hur arbetet vid hyttorna gestaltade sig förr i tiden.

Brattfors hytta ser **väl** inte så **märkvärdig** ut från **landsvägen**. Men det är en synvilla beroende **på** att anläggningen **ligger** nere i Lungalvens ravin. Först när man står intill byggnaderna inser man vilket magnifikt industriellt **minnesmärke** detta är.

Hyttan hör till de **äldsta** i Värmland och **nämnes** redan i 1540 Ars jordebok. Den nybyggdes 1641 och **på** 1600-talet anlades här ett par **stångjärnshamrar**, varav den ena var i drift intill 1918. Nuvarande hytta **är från** slutet av 1800-talet. Den stängdes, **nedblåstes**, 1920.

Den malm som förädlades har transporterades hit från Nordmark och **Persbergs** gruvor. Man **fick** inte starta upp tillverkningen hur som helst i gamla tider. Det var viktigt att prästen först **väl**signade hyttan och sedan skulle den tändas med näver och flinta. En del hårt arbete sköttes av **kvinnfolk**. De kvinnor som till exempel **skötte kalkstampen** fick betalt inte i pengar utan i brännvin!

Det var varmt inne i hyttan vilket gjorde att luffare med **förkärlek** sökte sitt nattkvarter där. De vandrade runt från hytta till hytta i bergslagera och var sin tids industrispioner. Ofta trakterade **förmannen** dem med **brännvin** och pumpade dem samtidigt på **information** om vad konkurrenterna hade **för sig**.

Gruvfältet i **Långban** är ett av de mineralrikaste i världen. Det **björjade** brytas på 1500-talet och driften fortgick intill 1972.

Vi **fick** av guide en grundlig **redogörelse** för masugnen 1855-1930 och erinrades om att Nils och John Ericsson föddes **på Långbans herrgård** 1802 och 1803. Avslutning på **Långbans Vardhus** med en välbehövlig måltid.

Lars-Gunnar Sander

Vattnets fallhöjd var drivkraften till Brattforshyttan. Foto Harald Persson

2 bussar med släktforskare

Lördag 11 maj **kom** släktforskare från **Katrineholm/Flen** och **Maricstad/Töreboda** i 2 bussar till Karlstad och Gamla Badhuset.

Sammanlagt ett 50-tal **släktforskare**, gäster och vår förenings styrelse, lyssnade intresserat till Lena **Flinck-Mæchel** som redogjorde för G Badhusets historiska utveckling **från** badhus till att bli Arkivhus. Där finns nu Folkrorelsernas arkiv för Värmland, Värmlandsarkiv och Emigrantregistret.

Varmlandsarkiv kommer att ha ansvar för Landsarkivets värmlandsdel som kommer att flyttas till Karlstad **från** Göteborg. Värmlandsarkiv

förvarar, **registrerar** och vardar material från företag, landsting och kommuner. Där har således samlats brukens historiska material.

I **Folkrorelsearkivet** finns akter från ideella föreningar som **religiösa**, nykterhets- och andra föreningar, utgörande viktiga **hjälpkällor** för forskare.

Med en **mängd** originallmaterial visade Lena **Flinck-Mæchel** på den hjälp som en släktforskare kan ha av medlemsregister, där många **gångar** inflyttnings- och utflyttningsnotiser finns, notiser som kan helt saknas i kyrkans register. Dessutom ger dessa mera udda **arkiven djupare och bättre bild** av miljö och levnadsvillkor för **våra** förfäder.

Harald Persson

En släktforskare från Brunskog

I våra dagar finnas många, som känna väl till stamtaflan för sina hingstar och tjurar och hundar, men de ha knappast en aning om, hvilka de voro, som röjde de tegar vi plöja, försvarade det land, öfver hvars oberoende och frihet vi äro stolta, och sträckte sina omsorger till framtiden, så att vi kunna fora ett bekvämt lif.

Dessa rader ar hämtade ur förordet till en slaktbeskrivning över den Olof Larssonska slakten i Brunskog och Västra Ämtervik, upptecknad 1915 av Anders Tholén, en man som på sin tid lade ner stor möda på att redovisa varmland-ska slakters härkomst. Sin forskning agnade han främst åt slakter härstammande från Brunskog.

Han tillhörde på fädernet vad han kallade den Jan Erssonska slakten från Toltan i Brunskog, for vilken han redogör i en av sina slaktbeskrivningar. Dar finner man att han var född i Toltan 1849 (8/9) och son till hemmansägaren dar Jan Persson och hustrun Maria Nilsson, som var född i Strand, Brunskog.

De uppgifter han lämnar om sig själv ar att han "ar ogift och bosatt i Haga invid Arvika". Samma upplysning ger han också i "Arneslakten", som han tillhörde på mödernet.

Stamfadern Jan Ersson presenterar han som en intelligent och läskunnig man "något som gått i arf till en stor del av hans efterkommande anda ut i 5:te led". Kanske har han haft sig själv i åtanke. En kortare biografi om honom av Carl Westling finns i "En bok om Brunskog" (Arvika 1946). Dar sägs att Tholéns största intresse var språk och att han genom resor och självstudier lärde sig tala flera av de europeiska språken. Efter fyllda 70 år lärde han sig spanska. Någon gedignare skolunderbyggnad hade han inte då han avbröt sina studier vid läroverket i Karlstad utan att ha tagit examen.

Hans slaktbeskrivningar finns ibland att tillgå antikvariskt och for varmland-ska släktforskare ar de av stort värde. Beskrivningarna tyder på ett flitigt läsande av kyrkoböcker, som då inte var

lika lätt tillgängliga som idag. Dessutom vittnar de om en stor personkännedom om många av slaktmedlemmarna. Hur detaljerad denna kännedom kunde vara framgår bast av några exempel. Anders på Berget ar ägare till "en val arbetad snusdosa af silfver" efter sin anmor Ingerd Jansdotter (Arneslakten). Anders Nilsson i Frykerud hade blivit änkeman med 1500 kr i skuld utan tillgångar men efter ett andra akteskap lyckats ordna ekonomin så "att de varit bjudna 30 tusen kr for sitt vackra hem". (Sylvanderska slakten). Att någon ar sinnesrubbad och vistas på hospital hyser Tholén inga betänkligheter for att offentliggöra. Tyvärr lämnar han aldrig någon upplysning om kallorna till sina kommentarer.

Hans benämning av slakterna ar ibland inte särskilt klargörande. Vad som avses med den Olof Larssonska slakten i Brunskog och Västra Ämtervik inser man inte förrän man tagit del av innehållet.

Den Sylvanderska slakten har fått sitt namn efter komministern i Glava Petrus Sylvander (f 1676), något som kan verka märkligt då Tholén i företalet skriver: "huvudpersonens, pastor Sylvanders släktgren, i fall det finns någon, har lämnats utforskad tills vidare".

För den Renströmska slakten i Brunskog tror sig Tholén kunna gå tillbaka anda till 1500-talets början genom att ange en kronobefallningsman Håkan Verme som stamfader. Till slakten hörde den kände biskopen i Luleå Olof Bergqvist f 1862.

I en efterskrift klagar Tholén över att det ar illa ställt med slaktkännedom och därför också med fosterlandskärleken. En människa utan fosterland anser han sämre an ett husdjur, som andock längtar till de ängar de betat.

"Vi måste fatta faderlandet i hela vidden af detta ords betydelse. Då komma äfven våra aflidne fader med. Dem skulle vi lära kanna icke blott till namn och fodelsetider utan äfven till karaktär, förhållanden och gärningar. Det ar ett studium, som ar intressant, lärrikt och sjalsforadlande och det leder till fosterlandskärlek. Våra vederbörande tyckas

inte ha fått syn på detta. En ändring till det bättre ar nödvändig."

"Släktforskning ar den enda vägen, som leder till målet, Den skulle understödjas av staten och göras så intressant och så allmän som möjligt. Men hvem tar initiativet? Ingen vill lyssna förr an storgubbarne tala, och storgubbarne tala icke i denna sak. Våra stora samhällsförbättrare visa inte heller någon lust att förbättra varlden efter denna metod. De arbeta hälst efter valspråket: *Fiat justitia, pereat mundus* (rättvisan måste ha sin gång, aven om varlden därvid skulle gå under). Det ar således ingen ändring att hoppas i detta fall, och det återstår endast att följa med strömmen ut på det sluttande planet och söka glida därutfor så behagligt som möjligt utan någon störande tanke på afståndet till nedre kanten. Den färden ar angenäm, så länge den räcker."

I den "Olofssonska slakten" ondgör han sig över den dåliga skötseln av kyrkogårdarna på Sveriges landsbygd, som kan se ut som "sannskyldiga betesmarker". På en sådan borde en sten resas med inskriften: "Vi afkomlingar efter dem, som har blifvit jordade, afsäga oss allt intresse både for religion och faderland och trotsa fjärde budets befallning att hedra fader och moder."

Man kan fråga sig hur Tholén lyckades finansiera alla sina slaktbeskrivningar och omfattande resor, då han alltid förde ett kringflackande liv med diverse olika yrken. För beskrivningarna har tydligen subskriptionserbudande utgått till slaktens medlemmar. Detta framgår av förordet till "Sylvanderska slakten" dar det står: "För öfrigt har plats lämnats endast for sådana, som äro intresserade af släktforskning och själva betalanöjet. De öfriga ha sammanträngts i bihanget eller har en hänvisning blifvit gjord till någon slaktbeskrivning eller till respektive husforhørsböcker. För dem, som äro alldeles likgiltiga for saken, bör det ju var likgiltigt hvar namnen stå." I den Renströmska slaktbeskrivningen klagar han över det bristande intresset.

Förutom slaktbeskrivningarna har Tholen också låtit trycka Brunskogs

• • • Anders Tholen

äldsta husförhörslängd från åren 1760-69 samt en liten skrift "Hvarjehanda" med bouppteckningar från Arvika och Brunskog samt diverse skifteshandlingar från Brunskog. Vid 72 års ålder företog Tholén en resa till Palestina som han skildrat i fyra häften 1922-23. Ett avsnitt ur första häftet kan man läsa i Bengt Hallgrens antologi "Röster i Värmland" (1994). Skildringen har också inspirerat Tage Aurell till novellen "Jerikos ros" i "Smärre berättelser" (1946). Tholen var från och med 1910 bosatt i Arvika men dog 1928-07-04 i Lerhol.

Anders Tholéns skrifter

Slaktbeskrifning öfver Jan Erssonska slakten i Toltan. Upptecknad 1914. Arvika 1914.

Släktbeskrifning öfver Olof Larssonska slakten i Brunskog och V Emtervik. Upptecknad 1915. Arvika 1915.

Släktbeskrifning Arnesläkten i Brunskog och Stafnäs. Upptecknad 1915. Åmål 1916.

Släktbeskrifning. Levinska slakten i Västra Värmland. Upptecknad 1916. Arvika 1916.

Slaktbeskrifning. Sylvanderska slakten i Brunskog m fl socknar. Omfattande en tid af 300 år. Upptecknad 1918. Arvika 1919.

Slaktbeskrifning. Renströmska slakten i Brunskog m fl socknar omfattande en tid af omkring 450 år. Upptecknad 1919. Arvika 1919. Illustr.

Slaktbeskrifning. Olofssonska slakten i Brunskog och Mangskog omfattande en tid af omkring 350 år. Upptecknad 1919. Arvika 1920. Illustr.

Slaktbeskrifning. Doktorsslakten i Arvika och Brunskogs socknar. Upptecknad 1920. Arvika 1921.

Brunskogs sockens husförhörslängd åren 1760-1769. Afskrifven af A Tholén. Arvika 1916.

Hvarjehanda från Fädernas Tid. Gamla papper samlade och utgifna af A Tholén. Arvika 1916.

Från Arvika till Jerusalem. Genom krigsländerna och Egypten. Resebeskrifning. Haft 1-4. Arvika 1922.

Sten Nyborg, Lidingö

tillhör Jan Erssons efterkommande i sjetta led.

Släktforskaren Anders Tholén

Familjenamnen i Sverige

Vi har väl alla haft anledning att undra över begreppet familjenamn. Jag vet att mitt eget första gången infördes i Halmstads husförhörslängd 1848.

Före denna tidpunkt hette min farfars far Nils Bengtsson, men då angavs han som Nils Bengtsson Berggren, för att i följande längder endast kallas Nils Berggren. Jag vet inte varför han tog detta namn och jag har förgäves letat i husförhörslängderna för att om möjligt finna hans inspirationskälla. Den tidigaste iakttagelsen i Värmland jag har av namnet Berggren är från Karlstad 1722.

På min mors sida kommer jag från Värmland och där dyker i mina papper namnet Brunzell (Brunsell) upp första

gången i Arvika. Sedan har jag hittat namnet bland mina släktingar och ingifta släktingar i Brunskog, Gunnarskog, Högerud, Köla, Långserud, Mangskog, Skillingmark, Stavnas, Värmskog och Västra Ämtervik. Bland dessa är mina "huvudförsamlingar" Brunskog, Högerud, Stavnas och Värmskog.

Kan någon läsare informera mig om varifrån namnet kommer? Jag trodde först att det kom från Brunskog, men den hypotesen stämmer inte. Jag är tacksam för tips om litteratur angående införandet av familjenamn bland "vanligt" folk.

*Roy Berggren
Bräddgatan 35
602 20 Norrköping*

Bingo!

Under rubriken "Värmlänningar i forskningsringen" i förra numret av VärmlandsAnor, berättade jag om en värmlänning från Gåsborn och dennes kumpan vilka år 1735 blivit häktade i Eksjö för diverse brott. Kumpanen i fråga var född på torpet Solbadda i Solna socken invid Stockholm. Jag antog på lösa grunder att Solbadda kunde vara en förvrängning av Solvalla, vilket visat sig vara helt fel!

Vår medlem Ingrid Tegbäck i Solna har hört av sig och sant oss en trevlig uppsats om torpet, författad av hembygdsforskaren Arne Åsberg, också i Solna. Där framgår det att Solbadda eller Solbaddet är belaget vid Haga Norra. Det gamla huset fanns åtminstone kvar för några år sedan. Nu vantar vi bara på att någon Gåsborn-forskare hör av sig beträffande Olof Jacobsson och Jacob Swardt!

Lars-Gunnar Sander

Rekryteringen av soldater

Har Du karoliner bland Dina anförder. Många av oss som släktforskar finner att vi har soldater bland våra anförder. Oftast kommer man ganska långt genom att studera generalmönsterrullorna från Krigsarkivet. Men kommer man till 1700-talets början kan man stöta på problem. Jag vill därför ge några bilder från denna tid, som kanske kan vara till hjälp i forskningen.

Sverige hade vid krigsutbrottet 1700 rätt goda militära, ekonomiska och utrikespolitiska resurser. Omkring 25 000 man varvade trupper tjänstgjorde vid artilleriet och vid provinsfästningarna. Den indelta faltarmen hade en fast numerär, bunden till en bestämd utgiftstitel. I det egentliga Sverige fanns omkring 18000 indelta fotsoldater och 8 000 ryttare. Några reserver att fylla uppkomna luckor i denna arme fanns dock ej. Man löste problemet så, att flera rotar fick slå sig samman om att sätta upp ytterligare en knekt. På så sätt uppkom de så kallade tremänningarna och sexmänningarna. Vid slutet av år 1700 beräknades armens sammanlagda styrka uppgå till nära 90 000 man (ref 3, s 235).

1706 befann sig haren i Sachsen, förlagd i olika städer och byar (ref 4, s 112). Underhållslaget var mycket gott och hären tillfördes stora förstärkningar genom rekryter från Sverige samt varvade soldater från Tyskland.

Krigets följder för befolkningen

Bönderna skulle själva skaffa fram rekryterna till sina respektive regementen. De hämtades ur den jordlösa underklassen och var huvudsakligen drängar, torparsöner och inhysesshjon. Det var härdat och slitstarkt folk, som från barnsben varit vana att lyda överheten, prästen och husbonden (ref 4, s 20). Rekryteringen till armén fordrade ständigt nytt folk för att ersätta förlusterna på slagfälten.

Hur många människor som förlorades under Karl XII:s krigsår finns inga exakta siffror för, men Fryxell uppskattar antalet till 300 000. För några lan kan man dock beräkna förlusten: Skara-

borg omkring 8 000, västmanland omkring 5 600 och Skåne 20 000. Det rörde sig således om en oerhörd åderlåtning av det svenska folket. Men den omfattande rekryteringen under Karl XII:s tid medförde problem. Jag citerar ur (2):

"De ständiga krigen under Karl XII, med åtföljande måttlösa och för allmogen utarmande utskrivningar och skattepålagor, åstadkom fruktansvärt elände i landet. De fattiga svalt bokstavligen ihjäl, och flera tiotal år efter konungens död, påträffades djupt inne i skogarna ödehemman, bortglömda av samtiden, men en gång innehavda av åbor, som utan hänsyn till bofasthet utskrivits för krigsändamål" (s 27).

"Bristen på arbetsfolk blev kännbar för jordbruket. Antalet ödehemman uppgick i Skåne våren 1713 till 4 353, i Älvsborgs lan år 1710 till 955. I de övriga lanen såg det likadant ut med folktomma gårdar och osådda åkrar. Även industrin och handeln drabbades. Antalet borgare som bedrev handel och hantverk sjönk i staderna på grund av utskrivningarna. I Jönköping till exempel blev mer än hälften av alla dessa utskrivna till matroser och soldater" (s 23).

Men allmogen gjorde också motstånd mot krigen. Redan 1701 kom det till oroligheter i Dalarna i samband med extra utskrivningar" (s 24).

Order om nyrekrytering

Karl XII:s fälttåg och krigsoperationer mot Ryssland 1707-1709 medförde mycket stora förluster. Kungen disponerade på hela sin front 1708 ungefär 70000 man falttrupper mot en motstående rysk totalstyrka på 90 000 (ref 1, s 55). Efter slaget vid Poltava den 28 juni 1709 återvände endast omkring 8 000 man. Omkring 6 900 man hade fallit under slaget och tillfångatagna av den ryska armén var 191 officerare och 2 587 underbefäl och meniga (ibid s 248). För att kunna fortsätta sitt fälttåg var därför Karl XII i ett skriande behov av förstärkning.

"Från lagret vid Ossow utmed Svarta Havet den 11 juli 1709" skriver Karl XII egenhändigt (ref 1, s 291): "Dock ar hant, att den 28 förledne månad genom ett öde

och olyckligt tillfalle de svenska trupper lidit avbräck i ett fältslag . . . varpå sedan har hant, att mestadelen av fotfolket blivit förlorat och själva rytteriet lidit också en stor avbräck. . . Fördens skull är härmed till Eder vår nådiga vilja och befallning, att I med all flit och det snaraste någonsin ar görligt, därhemma låte rekrytera alldeles ånyo landregementena till fot, . . . Kavalleriet har fuller också tammeligen lidit; dock som man just intet kan veta avgången, så vore dock val att alla rusthållare höllo sig fardiga till hel ny rekrytering, särdeles Östgöta kavalleri, som helt och hållet måste ånyo rekryteras."

Karl XII:s tid i Bender i Turkiet blev mest en tid av påtvingad väntan. Upprepade bud om olyckliga händelser kom hemifrån: missväxt, pest och tsar Peters erövring av Osternsjöprovinserna. Till detta kom också det faktum att nyrekryteringen inte alls förlöpte så snabbt som kungen hade förväntat sig. Det ar oklart om han överhuvud fick kunskap om orsakerna härtill. Den främsta orsaken till dröjsmålet var, enligt ref 1 (s 24), allmogens motstånd mot krigen.

Svåra oroligheter uppstod på många håll i landet från Skåne i söder till Medelpad och Jämtland i norr. Regelrätta strider uppstod mellan bönder och kungens befallningsman, vilka i många fall ledde till döden på ömse håll. Under våren 1713 organiserads på en del håll i landet motstånd mot rekryteringen. Nar oppositionen fick fotfäste även bland adeln baddade detta för enväldets fall 1719.

Under ledning av Stenbock hade dock den sedan länge utbefallda och efterlängtda svenska armén skeppats över till Pommern i september 1712 (ref 2, s343). Den danska flottan lyckades dock ta eller förstöra största delen av transportskeppen med harens förråd. Stenbock tvingades därför att avsluta en vapenvila med motstående sachsare och ryssar, men redan i början av december 1712 hade stilleståndet i Pommern tagit slut.

I ett slag vid Gadebusch hade Stenbock vunnit en lysande seger över en Överlägsen dansk-sachsisk armé, som

under Karl XII:s tid

blivit mycket hårt åtgången (Ibid, s 348). Men Stenbock kunde aldrig gå mot Polen med sin nödställda armé. I stallet gick han västerut och brände staden Altona vid nyårstiden, "emedan dar bryggdes och bakades åt sachsare och ryssar". Detta hjälpte dock föga och snart hade han med sin armé stängts in vid fästningen Tönningen, dar han slutligen i maj 1713 måste kapitulera med hela sin utsvultna har (Ibid, s 363). Någon hjälp av denna nyrekryterade har fick Karl XII sålunda aldrig.

En militärdiktatur

"Mot slutet av Karl XII:s regering präglades rikets styrelse av militärt godtycke. Skatter och andra pålagor indrevs av officerare med hjälp av väpnade trupper. Även vid rekrytering till armén användes våldsamma metoder. Dessa sanktionerades till och med av lagstiftningen år 1717. Då straffriförklarades varvade officerare som gått våldsamt fram" (ref 2).

Rådgivaren Görtz uppgifter

Den holsteinske diplomaten Georg Heinrich von Görtz var Karl XII:s främste rådgivare under dennes senare regeringsår. Hans uppgift var att ordna med krigsfinansieringen (ref 1, s 29). Hans inflytande framträdde först från december 1715, nar kungen befann sig i Skåne (ref 3, s 296). Genom rigorösa utskrivningsmetoder och efter åtskilligt besvär med tredskande lyckades han ställa upp en armé på mer an 60 000 man (ref 1, s 415).

Men hans hårda och egenmäktiga åtgärder gjorde honom däremot utomordentligt hatad i Sverige. Detta ledde till att han efter Karl XII:s död häktades och dömdes för att ha utarmat landet. Han halshöggs utanför Skanstull i Stockholm den 19 februari 1719.

Krigsfångarna i Ryssland

Fram till nederlaget vid Poltava hade ungefär 300 svenska officerare och 3 000 underofficerare och meniga tagits till fånga av ryssarna. Efter striderna i Östersjöprovinserna hade dessutom minst

4600 människor deporterats till Ryssland, varav en del visserligen fick återvända till Estland och Livland efter några år. Resten "kvarhölls i ett svårt slaveri" (ref 5).

Vid Poltava gav sig en stridande styrka av knappt 2 800 man och strax därefter kapitulerade enligt ryska fånglistor 14 787 man. Utöver dessa tillfångatogs 935 personer med civilmilitära uppgifter samt omkring 1 600 hustrur, pigor och barn (5).

Ett centralt kontor för fångarnas administration upprättades så småningom i Moskva av Carl Piper. Detta fungerade som en svensk regeringsmakt i det främmande landet och imponerade starkt på de ryska myndigheterna.

Rullor fördes över de omkring 2 200 fångna officerarna och ståndspersonerna, vilka också fick lön från Sverige under fångenskapen (5).

Några kyrkböcker över alla gifta, födda och döda i fånglägren finns inte bevarade. Däremot finns lysningarna registrerade i faltkonstistoriets protokoll, eftersom konstistoriet måste kunna granska parternas förflutna (ref 5, s 104).

Hemkomsten

Huvuddelen av fångarna återkom till Sverige 1722. Krigskollegium rapporterade att detta år hade återvänt 923 officerare, 38 präster, 512 underofficerare och 1 935 soldater, förutom kvinnor och barn.

Men även senare kom ytterligare fangar. Krigskollegium förde bok över alla hemkomna fram till sommaren 1725, men anda fram till 1745 kom enstaka fångar hem (ref 5, s 205).

Officer i karolinsk enhetsuniform m/1688

Referenser

1. Frans G Bengtsson Karl XII:s levnad från Altranstadt till Fredrikshald. P A Norstedt & Söners förlag, Stockholm 1936
2. Alfred Kempe Svenska allmogens frihetsstrider. LTs förlag, Stockholm 1974
3. Sten Carlsson och Jerker Rosén Den svenska historien. Karolinska tiden 1654-1718. Albert Bonniers förlag, Stockholm 1967
4. Alf Åberg och Göte Göransson Karoliner. Bra Böcker, Höganäs 1976
5. Alf Åberg Fångars elände. Karoliner i Ryssland 1700-1723. Natur och Kultur, Lund 1991

*Bengt Olof Haglund
Murgrönsvagen 26
125 55 Älvsjö*

Värmlandspojkar i lantvarnet

När man släktforskar med hjälp av kyrkböcker får man fram viktiga, men nog så torra fakta i form av "anonyma" namn och tidsuppgifter. Men rätt som det är kan man råka på någon liten extra anteckning, som plötsligt gör det hela intressant och spännande och som gör att man snabbt söker sig till andra källor för att få veta mer.

Under släktforskning i Nyeds socken (byn Södra Rådom) kom jag så småningom till min mf fm f, Erik Andersson (Sa Rådom 1/18) f 1775. Hans mor var Stina Ersdotter f 1740 i Alster sn. På samma plats i husförhörslängden fanns en bror till Erik antecknad, Anders Andersson (dräng och f d vargeringssoldat i Alster sn) f 1786.

Var någonstans i Alster Stina Ersdotter och Erik och Anders kom ifrån, har jag tyvärr inte lyckats hitta i Alsters kyrkböcker, däremot en notering om Anders i Nyeds dödbok från 1810, där prästen gjort följande marginalanteckning:

Landtvämsmannen Anders Andersson Lund från Rådom i Nyeds Bergslag med döden afgick uti Stockholm på ett sjukhus nära jultiden 1808 (13/12) (armens sjukhus). Detta kan jag om nödigt vore, edligen fästa. Ofvanstående landtvärnoff. var vid andra Compagniet och Capitainens namn var Dalman.

Detta väckte min nyfikenhet. Hur hade denne 22-åriga värmlänning från Nyed hamnat på sjukhus i Stockholm, och under vilka omständigheter?

För att få bakgrunden var jag tvungen att repetera litet av vår svenska historia, i det har fallet Finska kriget 1808-1809 som gav anledning till upprättandet av lantvarnet. I början av 1808 bestod den svenska lantharen av omkring 50 000 man. Dessutom fanns den så kallade vargeringen (av ordet värn, försvar) på omkring 17 000 man. Vår man Anders Hult hade ju enligt husförhörslängderna tidigare tillhört vargeringen.

Vår kung vid denna orostid, Gustav IV Adolf, hade genom en kungörelse av den 14 mars anbefallt att ett lantvärn skulle upprättas, där med vissa undantag alla krigsdugliga ynglingar mellan 18 och 25 år skulle tas ut. Man räknade

med att på detta sätt få fram en förstärkning av svenska armén på drygt 30 000 man. Lantvarnet skulle alltså utgöra en särskild kår som inte skulle införlivas med de ordinarie regementena. Att denna lösning inte blev särskilt lyckosam skulle framtiden snart utvisa.

För Varmlands del inrättades en lantvarnsbrigad bestående av tre bataljoner. Anders Lund kom att tillhöra första bataljonens andra kompani, som

enligt General Ordres af den 7 september Munstrades af Majoren vid Lif Regt. Brigaden Granadeur Corps Wälborne Herr Frans Magnus Enskiöld på Campementsplatsen vid Eda 17 sept 1808 (se mönstringslista nedan).

Har hittade jag också andra kompaniets chef, fanriken, senare löjtnanten Erik Dahlman (konstituerad 26/8), samme Dahlman som nämndes om i Anders Lunds dödsnotis.

I en så kallad Mönster Mening hade Enskiöld i protokoll från detta tillfälle noterat följande, vilket visar på att det på sina håll inte var alltför väl ställt med utrustningen:

Bekladnads Persedlarna befinnes dels brukbara, odugliga, reparabla samt felande till det belopp som bilagde Bekladnads förslag upptager ... Stockholms Landtvärnister befans med aldeles utslitne egne mångfärdade jackor och råckar, samt utan öfverräckar och kapotter ...

Åmålsbördige Gustaf Björnin, militär och författare, har också i sin bok Finska kriget 1808-1809 (utkom 1882) målande beskrivit lantvarnisternas dilemma:

i stallet för de raska lefnadsglada ynglingarne kommo magra eländiga gestalter, höljda i trasor, smygande efter landsvägarna. I stallet för skor hade några af dem endast höknippen bundna

kring fötterna och benen ...

Henrik Liljebjöm beskriver samma situation i sina Hågkomster:

Året 1808 förvandlades västra delen av Värmland till en krigsskådeplats ... genomgående trupper, inkvarteringar och kronoskjuts hörde nu till ordningen för dagen ... där blef en liflighet att förlikna vid feberyra. På detta följde brist, sjukdomar, demoralisation och allhandla elände. Utskrifningen af det så kallade landtvärnet spred, i synnerhet bland allmogen, nedslagenhet och missnöje. Man känner hur detta manskap blef utrustadt, förplagadt och vårdadt. Från de usla jordhyddorna i Eda, från kantoneringskvarteren och de bristfälliga, alltför otillräckliga fältlasarettan spred sig fältsjukan vidt kring landet ... dyster var denna tid, och dyster anda till förtviflan för dem som insågo, hvarifrån eländet härledde sig ... 1808 hade också varit ett nödår med missväxt, vilket inte förbättrade situationen.

Vad innebar då begreppet "Stockholms Landtvärnister", som Enskiöld skrev om i rapporterna? Jo, enligt order av den 8 december skulle Varmlands tre lantvamsbataljoner sammanslås till en, andra bataljonen, om sex kompanier. Av dessa avdelades sedan två kompanier för att bilda Varmlands artillerilantväm och tjänstgöra vid Svea Artilleriregemente i Stockholm. Det var detta som nu också förbereddes.

Men dessförinnan hade den 13 juli order utgått från den kände generalen Gustaf Mauritz Armfelt (befalhavare för Västra armén, men som hamnade i onåd hos kungen och fick avsked den 9 augusti), att Varmlands andra bataljon "skulle med allra första sammandragas". Första och andra kompanierna samlades i Sägmon vid Arvika och tredje och fjärde kompanierna vid Ottebol den 22 och 23 augusti.

Efter 14 dagars exercis intog bataljonen sin stallning i Gunnarskog vid västra gränsen. En värmländsk kapten Brynte Anders Laurell, född 12/2 1772 i Gillbergs härad, skriver om detta i sin meritförteckning (ur Krigsarkivets biografiska samling), som jag här tillåter

under finska kriget 1808-1809

mig att citera nästan i sin helhet på grund av dess intressanta innehåll från just dessa månader.

Den 22 augusti beordrad till chef för första kompaniet af Vermelands Andra Kongl Landtvarnsbataljon och befälhavare öfver för andra Kompaniet, hvilka varit till Vapenövning på Sägmon samlade. efter 14 dagars tid intog hela bataljonen sitt ställe i Linsjön vid norska gränsen. Sedan kartan och belägenheten blifvit af mig noga öfversedd, hann jag så långt att hafva utsatt Vedetter (utkiksposter, spejare) och fältvakt, då Generalordres utsändes som befalte denna trupp genast tåga till Carlstad (via Frykerud) och därifrån med "Marsch Forcee" (ilmarsch) till Södertälje. Ankom, och i stallet för att derifrån Sjöledes afgå till Åland fick truppen fortsatta sin marsch till Stockholm dit de ankom den 28 sept hvarest så befäl som manskap anbefalldes till tjenstgöring vid Kongl Svea Artilleri Regemente.

Den 14 oktober derpå följande blef jag beordrad att på förråderne i Stockholm uttaga ett Complett Marschfärdigt 8 punds Haubits Batterie, jemte en mängd ammunition för Norra Gränsefördelningen och efter omvexlande Ordres dermed skyndeligen afgå till Sundsvall sjöledes.

Sedan fartyganteligen hunnit anskaffas skedde inlastningen med all möjlig skyndsamhet och hissades segel den 11 november; men kom i anseende till kölden tilltagande ej längre än nära Grisslehamn förrän skeppet infrös.

Så fort ske kunde aflämnade jag härom Rapport till herr General Fälttygmästaren, hvarefter Hans Kungl Majt Allernådigast anbefallte att till Stockholm återvända och till förrådene aflämnas hvad jag der uttagit hade.

En gynnande Sunnanstorm satte mig i tillfälle att snart nog kunna fullgöra min Höga Ordres och den 19 december samma år var jag lycklig nog att i Kongl Krigs Collegie Artilleri Departement kunna uppvisa vederbörande förråds Qvittenser, så noga att ej en sprint genom in- och urlastning var skadad, långt mindre någon persedel. Samma dag

inställde jag mig till tjenstgöring vid Bataillon och anbefalldes genast till Befalhavare under Chefens sjukdom. 1809 den 1 januari utnämnd till Befälhavare öfver detta Artilleri Landtvarn efter Bataillonschefen Major Christopher Papke, hvars tjenstbefattning uphöorde.

Vår Anders Lund hade ju enligt Nyeds dödbok avlidit redan på luciadagen den 13 december. Han kan alltså inte ha varit med vid Laurells resa till Grisslehamn. Han och hans kamraters tjenstgöring vid Svea Artilleriregemente utgjordes däremot huvudsakligen av bemanning vid de olika batterierna, till ammunitions- och kanontransporter med mera, allt efter regementschefens bestämmande. Jag har tyvärr inte lyckats hitta Anders i några rullor från tiden mellan framkomsten till Stockholm och fram till hans död i december.

Vid regementet fick dock bataljonen stanna kvar under hela återstoden av kriget. Först efter fredsslutet fick den återvända till Värmland och upplöstes i Karlstad den 9 oktober 1809.

Jag har tyvärr inte heller kunnat hitta Anders Lund i sjukhusjournalerna från 1808 över avliden personal och därmed kunnat få dödsorsaken fastställd. Troligast är att han föll offer för någon av de epidemier som nämnts tidigare, den så kallade lantvämssjukan eller faltsjukan, som var benämningen på den rödsot (dysenteri) eller nervfeber (tyfus) som graserade.

Många frös också ihjäl, värst utsatta var väl de kategorier som blev kommanderade ute till sjöss i höststorm och kyla. Motståndskraften var naturligtvis också starkt nedsatt efter det nyligen passerade nödåret med brist på mat.

Det fanns en hel del militärsjukhus i Stockholm att välja på. En del tillfalliga förläggningar hade också upprättats till följd av det akuta läget. Några exempel: Barnängen, Clas på Hörnet (även krog), Dislinska, Gyllenborgska, Herfelska, Jägersköldska och Mazerska sjukhusen, Operasjukhuset, Marieberg, Manilla och Riddarhussjukhusen 1 och 2. Listorna härifrån över framför allt avlidit man-

skap är ofullständiga och många dessutom oidentifierade. Många inlämnade persedlar "utan egare" står också uppräknade i listorna. Det var val också tveksamt om de döda (även de identifierade) återsändes till hemorten. Enligt noteringsringar begravdes många av dessa unga män någonstans utanför Skanstull söder om Stockholm. eller som Björnin fortsättningsvis beskriver i sin bok:

Nar lakarna (som i många fall var oerfarna och många gånger saknade erfarenhet i yrket) gjorde sin morgonvisitation, utpekade de de döde, hvar på dessa kastades, om man får tro berättelserna, utan vidare nedför en trappa till undre våningen, der de samlades i högar för att, inlockade i lårar, med två eller tre i hvarje lär, i vederbörlig ordning afföras till kyrkogården.

Anders Andersson Lund kom därmed sannolikt aldrig hem till Nyed igen. Det faktum att anteckningen i Nyeds kyrkolängd gjordes först två år senare (1810) kan vittna om ovisshet och förvirring runtom det hela. Eftersom jag inte hittat "hela facit" till denna händelse får mycket om Anders sista, olycksamma tid i Stockholm än så länge förbli gissningar. Kanhända kan de uppräknade soldaternas namn i rullan från mönstringen i Eda vara intressanta för släktforskare. Tyvärr står inte hemort, födelsedata, mått och vikt noterade som brukligt var. Det kanske inte var så noga när det gällde lantvärnssoldaterna, förmodligen var det bråttom.

Anders Lund vet vi var född 1786 och således 22 år gammal. De flesta andra pojkarna borde ha varit i samma ålder. Det är en brokig skara soldatnamn som här möter oss. Uppfinningsrikedomen att hitta lämpliga namn var stor. I några fall har soldaten fått behålla sitt ursprungsefternamn, till exempel Rosenqvist, Magnell, Wermelin, Widing och Ekstedt. En del kan vara smednamn, men det är inte säkert, t ex Hjärpe, Lind och Löf. Några ser ut att ha fatt namn efter hemort, t ex Jösse, Färn, Runn, Fjäll, Sätter. Man kan också spåra finnättlingar, t ex Finne och

Värmlandspojkar. . . fortsättning från sida 9

Kart (Karttuinen). I övrigt handlar det om egenskaper och utseende (Rask, Stolt, Modig, Seg, Myndig, Munter, Glad, Lustig, Blek, Tåfs, Lapp), djurnamn (Lejon, Elg), växter, färger, ja det mesta. Vacant är dock inget soldatnamn!

Besigtningens Munster Rulla upp på andra Compagniet under Wermelands första landtvarnsbattaillon som enligt General Ordres af den 7 september munstrades av Majoren vid Lif Rgt. Brigadens Granadeur Corps walborne Herr F M Enskiöld på Campements Platsen vid Eda 17 sept 1808:

1 Corpr Olof Puff	39 Eric Hägg	89 Olof Qvick
2 Anders Weckter	40 Jan Fast (afpolletterad till Norraby sjukhus)	90 Olof Färdig
3 Olof Kratt	41 Olof Wik	91 Anders Sund
4 Anders Löf	42 Anders Flink	92 Anders Sten
5 Eric Hum	43 Nils Qvist	93 Dorpr Anders Wegebohl
6 Nils Berg	44 Olof Book	94 Olof Ask
7 Isaac Burs	45 Jonas Hamar?	95 Erik Gjars
8 Eric Elg	46 Christopher Munter	96 Lars Fyhr
9 Pehr Kart	47 Jacob Magnell	97 Lars Widing (afpolletterad till Norraby sjukhus)
10 Eric Gräas	48 Nils Hög	98 Anders Lif
11 Jonas Göös	49 Olof Reen	99 Jan Blad
12 Gustaf Tall Ås	50 Anders Wass	100 Lars Frö
13 Olof Ås	51 Anders Brand	101 Anders Björn
14 Anders Fred (afpolletterad till Norraby sjukhus)	52 Jan Palm	102 Anders Arre
15 Olof By	53 Eric Asp	103 Eric Wermelin
16 Isaac Glad	54 Anders Udd	104 Torsten Ekstedt
17 Gustaf Wahl	55 Nils Höö	105 Gabriel Näs
18 Måns Gren	56 Jon Graf	106 Anders Trapp
19 Nils Bjur	57 Simon Bark (afpolletterad till Norraby sjukhus)	107 Anders Krum
20 Olof Staf	58 Jan Sätter	108 Pehr Båll
21 Anders Felt	59 Måns Farn	10. Anders Klubb
22 Olof Finne	60 Pehr Stam	110 Anders Mård
23 Lars Fjäll	61 Anders Barr	111 Anders Saf
24 Olof Hurtig	62 Olof En	112 Daniel Rönn
25 Jon Gill	63 Ron Runn	113 Pehr Ek
26 Corpr Nils Seger	64 Anders Pihl	114 Jonas Klaf
27 Carl Lind	65 Mats Åhl	115 Gustaf Lill
28 Magnus Gran	66 Mats Svala (afpolletterad till Norraby sjukhus)	116 Pehr Hjarpe
29 Anders Koos	67 Jon Gran	117 Anders Trask (rymt 22 juni 1808)
30 Olof Stålt	68 Hindric Lubbb	118 Jonas Torn
31 Anders Rask	69 Anders Lund	119 Olof Kryp
32 Jonas Ström	70 Anders Trast	120 Anders Rosenqvist
33 Lars Schultz	71 Lars Wiss	121 Hindric Bår
34 Nils Blom	72 Eric Grund	122 Jan Lejon
35 Per Krants	73 Anders Glaf	123 Olof Ring
36 Jan Spel	74 Anders Trolle	124 Nils Orm
37 Pehr Dahl	75 Eric Fall	125 Jon Ragvall
38 Anders Trygg	76 Adolph Holm	126 Olof Härfager
	77 Anders Storm	127 Pehr Jarnsida
	78 Daniel Tupp	128 Sven Slög
	79 Jon Ung	129 Olof Gylfe
	80 Jan Borg	130 Olof Larm
	81 Anders Svan	131 Olof Ankar
	82 Anders Gök	132 Nils Stock
	83 Olof Stark	133 Erland Gul
	84 Olof Lönn	134 Olof Blå
	85 Nils Tjärn	135 Corpr Nils Fjäder
	86 Anders Brun	136 Jon Tåfs
	87 Elof Björk	137 Jan Spänd
	88 Olof Lustig	138 Anders Jösse
		139 Nils Rak
		140 Olof Ryg

Indelta soldater och jagare

Sedan 1993 **pågår** registrering av soldater och officerare i Varmlands tre regementen i datorprogram. Den omfattar Nerike-Wermlands regemente **från** 1682, Wermlands regemente **från** 1814 och Varmlands Fältjägare som beordrades av Gustaf III 1788 och ombildades 1/1 1876 till **kår**. Registreringen exporteras till Centrala Soldatregistret **på** P4 Skövde men grundnoteringen stannar i **Värmland** **på** forskarstation Varmlands soldatregister för att där alltid ha färskaste uppgifterna.

Med stöd av Varmlands **Släktforskar**-förening påbörjade jag under 1993 med frivilliga forskares **hjälp** registreringen och klarade ut konvertering av uppgifterna till Skövde. Arbetet gick naturligtvis sakta, eftersom det inte blev **heldags**-arbete. När arbetsförmedlingen ställde medel till förfogande för **Arbets** Livs Utbildning ALU för kulturellt arbete i föreningar kunde fler arbetsplatser sätts upp för heldagsarbete.

Under 1995 har som mest tre arbetsplatser varit i gång samtidigt, där jag varit handledare och projektansvarig och i början av 1996 startades en arbetsplats i Malmö. Till denna beställdes Krigsarkivets mikrokort från SVAR och den fungerade bra på distans. Arbetsförmedlingen har godkänt både arrangemanget och den ALU berörde som är van forskare inte minst när det gäller tolkning av gammal handstil.

För dagen är cirka **10 000** soldater införda inklusive persondata för officerare. För soldaterna har den sociala biten, hustrur och barn, tillförts i de fall där hembygdsföreningar kunnat bidra. Soldaterna bodde ju i socknen mellan mötes- och mönstringsförrättningarna

Varmlandspojkar.. .
fortsättning **från** sida 9

- 141 Anders Myndig
- 142 Pehr Läpp
- 143 Nils Blek
- 144 Jan Seg
- 145 Olof Färg
- 146 Jonas Grön
- 147 Olof Wir
- 148 Anders Rot
- 149 vacant
- 150 vacant

Mats Sjökvist

och fick ofta en position i samhället efter avgången tjänst. Således kan släkt-, bygde- och soldatforskning kopplas samman.

De **basdata** som kan noteras från Krigsarkivets mikrokort är soldatens regementsnummer (för faltjagarna **kompani**nummer), soldatnamn, civilt namn (patronymikon), födelsedatum, födelsesocken, Ian, dödsdatum, **dödsort**, Ian, dödsorsak, längd!, grad, **antagnings**-datum, avskeds datum, betyg och utmärkelser. Längden är noterad i fot och tum och kan skilja avsevärt mellan generalmönstringarna som vanligen **ägde** rum med 5 års intervall. Awikelsen kan vara upp till 15 cm uppåt eller neråt. Det finns många teorier om anledningen. Jag tar gärna emot nya vilda lösningar utöver teorin slarv.

1800-talets generalmönsterrullor kännetecknas av noggranna noteringar av datum för födelse, döds, antagnings och avskedsdatum. Däremot torde det bli stora svårigheter för släktforskare med soldater för **1600-** och **1700-**talen. **Mönsterskrivare** hade tydligen andra order då, eftersom endast årtal är noterat och endast Ian utan socken för födelseplats. Att med dessa knapphändiga uppgifter identifiera soldaten blir farliga gissningar.

Varmlands regementen har lång och ärorik historia bakom sig men ett regemente består av officerare och soldater, av människor. Det är de som skapar **militär**historia samtidigt som de har varit och är en integrerad del i vårt svenska samhälle.

Harald Persson

Förfrågningar om soldater, helst i form av fax, till

Harald Persson
Malmtorgsgatan 18
65340 Karlstad

Telefon 054-218777, Fax 054-218829

Vem är soldaten och soldatens hustru ?

Vem är detta ståtliga par ?

Efter min farfar har jag **ärvt** ett fotoalbum naturligtvis utan anteckningar. Han dog 1955 och **på** den tiden var jag inte det minsta intresserad av vilka personerna var.

Det går förmodligen aldrig att spåra vem soldaten var. Farfar var från **Nyed** och där fanns ytterst få indelta soldater på **rotetorp** däremot i grannsocknarna Vase, Alster och Nedre **Ullerud**. Kan uniformen säga något? Eftersom kortet är taget på ateljé i Arvika kan Jösse kompani kanske vara aktuellt.

Men för 100-120 år sedan fanns även Varmlands faltjagarregemente som utgjorde ett varvat regemente och rekryterade soldater från Närke, Värmland och Dalsland.

Visst är soldaten och soldatens hustru ett ståtligt par. Hjälp mig med att förse dem med ett namn!

Mats Sjökvist
Götgatan 2 4 tr
17230 Sundbyberg

Bergsregementet

Under mitt arbete med att registrera de tre regementena i Värmland har an tydningar gjorts om att ett Bergsregemente skulle finnas. Efter tips från släktforskaren Harald Henriksson i Filipstad kunde boken Bergsregementets historia av Carl Heijkenskjöld spiras till biblioteket i Filipstad. Den är tryckt vid Filipstads Tryckeri AB 1938 och innehåller en rikhaltig litteraturförteckning jämte officerslistor relaterade historiskt till militära affärer både i tid och plats. En sammanfattning av innehållet följer.

Bergshanteringen har tidigt varit föremål för kungamakts intresse, eftersom järnet gav pengar till kronan. Bergsmannen gavs därför en mängd fri- och rättigheter bland annat befrielse från krigstjänst. Under oroliga tider kunde dock bergsmannen kallas till vapen.

Den 25 maj 1508 skrev bergsfogden Christofer Olson i Kopparberget till riksföreståndaren Svante Sture att till belägringen av Kalmar hade Kopparbergs-lagen uppsatt 40 ryttare under befäl av Hans Skånung. Att bergsmannen ville uppträda till hast var nog deras i förhållande till bönderna större välstånd och mera herremassiga samhällsställning. Dessutom hade de god tillgång till has-tar för transporter inom bergshanteringen. Författaren påpekar att i den allmänna uppfattningen var bergsmannen ansedd som synnerligen lämpade för krigaryrket.

Bergsfanikor (kompanier) deltog i klockupproret, vid Kalmar och i Dackefejden. Karl IX:s polska fälttåg föranledde utlandstjänst med stora förluster i slaget vid Kirkholm och de deltog sannolikt vid Dunamunde. I kalmарkrigen deltog de i vakthållningen vid Ryssby skans nära Oskarshamn och uppförde en förskansning på Tiveden. I fälttågen mot Ryssland 1612-1617 är inte dokumenterat att bergsfanikor deltog, ej heller under 30-åriga kriget.

Bergsfanikor och bergsfanor var improviserade åtgärder allt efter tidens be-

hov och styrdes inte av någon fast regel. Det var närmast liknande en förhandling mellan kungamakten och bergsmannen. Efter Gustaf II Adolfs död startade drottning Kristina en omorganisation av krigsmakten, vilket innebar att bergsfanikor sammanfördes, visserligen med ganska lösliga former, under ett nytt regemente, Bergsregementet.

Midsommartiden 1644 uppstod så ett varvat fast truppförband som rekryterades från rikets samtliga bergslag. Rekryteringsområde för Kopparbergs-lagen var Dalarna, Närke och östra Värmland med Filipstad och Nyed. Enligt 1674 års organisation ingår i centrala bergslagen 6. kompaniet Närke-Värmland, 7. kompaniet Värmlands bergslag, 8. kompaniet Värmland, Linde, Nora bergslag, Ramsberg, Hjulsjö. Värmländska bergsman var således spridda över 3 kompanier.

Ett Varmlandskompani

1657 var 4. kompaniet rekryterat från bygderna runt Filipstad, från Hallefors i öster till Nyed i väster. Efter mönstringen i Karlstad 6 juli dateras rullan Eda den 31 aug 1657: "Summa på foreskrefne Compagnie: Officerare 15, Gemene prä-sentes 125, Gemene absentes 9, Summa 149".

Bergsregementet var visserligen lokalt och regionalt förankrat till hembygd men på skilda ställen i Sverige. Till ytterligare visso kom dess garnisonsort att i början bli Skåne. 1709-1715 var huvuddelen förlagd till Stralsund och åren 1739-1743 Finland för att 1743 transporteras till Göteborg. Regementet följde krigsskådeplatserna. 1752 beordrades regementet att som garnison delta i försvaret av Sveaborg och Lovisa.

Försvaret av Sveaborg är för svensk militärhistoria ett dystert minne som slutade i kapitulation 3 maj 1808. Omkring 200 officerare och cirka 6000 underofficerare och manskap gick i rysk fångenskap. Den dagtingan som föregick kapitulationen präglades av räddhåga och modlöshet från svensk sida. Sveik, förräderi och ansats till myteri spelade sin roll.

Nr 45

Jenny Jönsdotter var maka till Olof Olsson, vars antavla var införd i VärmlandsAnor 1995:1. Jenny är således farmor till Margit Ullnert i Göteborg.

Som framgår av antavlan så är Jennys rötter på modernet genomgående varmländska och ana nr 96, Mats Olsson, är gemensam för Jenny och hennes make.

På faderns sida härstammar Jenny från Skåne och Småland. När det gäller de skånska anorna finns det anknytningar till antavla nr 110, Göingeanor, i Svenska Antavlor nr 6/1987.

Om någon av VärmlandsAnors läsare skulle vara närmare intresserad av de skånska anorna så finns mycket att hämta i Harald Wagnér's bok om Fars-torps socken och John Tomenius bok Byaliv i Göinge.

Publiceringen av Olof Olssons antavla har givit mig två trevliga forskarkontakter, varav den ene fick några generationer till sin egen antavla.

Berit Ulrikson
Erik Dahlbergsgatan 2
563 31 Granna

Fortsättning på antavlan sida 16

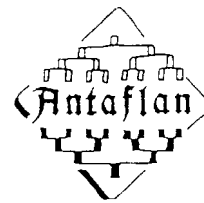
Att Bergsregementets chef, överste Jagerhorn, icke varit helt främmande för ryskt guld, torde vara obestridligt. Det var ett nesligt slut för regementet. Kanske att det från början styrdes av pengars makt.

Att Bergsregementet varit ett varmländskt regemente innehåller en nypa sanning men den nypan är liten. Det var från början ett regemente för rikets samtliga bergslag och fortsatte att vara det under drygt 160 år.

Harald Persson

Antavla nr 045	Upprättad för Jenny Jönsdotter. f 1871 i Ingersbyn, Högerud.				fm (5) t Margit Ullnert. S län om ej annat anges
Generation I Nr. 2-3 (1)	Generation II Nr. 4-7	Generation III Nr. 8-15	Generation IV Nr. 16-31	Generation V Nr. 32-63	
2 Persson Jöns f. 1841 Kviinge (L) g. 1870	Svensson Per f. 1795 Farstorp (L), Gammaltorpshus d. 1855 Verum (L), Torstorp	4 Persson, Sven 1757, Ö Broby (L), Lunnom 1828, Farstorp (L), Långaröd g. 1794 Persdotter, Kjerstina 1769, Farstorp (L), Rullebacken 1819, Farstorp (L), Långaröd	Nilsson, Per 171(7) - 1760 Åkesdotter, Ingier 1728, Ö Broby (L) - 1807, Ö Broby (L) Folkesson, Per 1739, Osby (L) - 1801, Farstorp (L) Lassesdotter, Bengta 1739, Farstorp (L) - 1812, Farstorp (L)	- - Nilsson, Åke - 1746, Ö Broby (L) Olofsdotter, Kierstina - 1736, Ö Broby (L) Jonsson, Folke 1696, Osby (L) - 1750, Osby (L) Månsdotter, Thora 1796, Osby (L) - Erlandsson, Lasse 1709, Farstorp (L) - 1772, Farstorp (L) Månsdotter, Sara 1716, Visseltofta (L) - 1755, Farstorp (L)	
1 Ansökare Jönsdotter Jenny f. 1871 Högerud, Ingersbyn d. 1894 Högerud, Taseboda g. 1894 m. Olsson Olof	Gunnil f. 1800 Glimåkra (L), Skolhuset d. 1861 Verum (L), Torstorp	Thomeus, Jöns. Klockare 1772, Örkened (L), Kvarntorpet 1821, Hastveda (L) g. 1797 Nyström, Anna Stina 1774, Ryssby (G), Borsna Lassagård 1854, Hastveda (L)	Håkansson, Jöns 1733, Örkened (L) - 1810, Örkened (L) Knutsdotter, Kristina 1737, Glimåkra (L) - 1800, Örkened (L) Johansson, Isak 1749, Rydaholm (F) - Gustafsdotter, Lena Caisa 1755, Ryssby (G) - 1844, Ryssby (G)	Håkansson, Håkan - Knutsson, Knut 171(3) - 1803, Glimåkra (L) Persdotter, Gunnil 171(5) - 1756, Glimåkra (L) Mattisson, Jan 1713, Rydaholm (F) - 1764, Rydaholm (F) Andersdotter, Elin Nyman-Andersson, Gustaf 1719, Ryssby (G) - 1790, Ryssby (G) Wallén, Anna Christina 171(6) - 1764, Ryssby (G)	
3 Eriksdotter Ingeborg f. 1847 Högerud, Högerud d. 1870 Högerud, Ingersbyn	Nilsson Erik f. 1806 Högerud, ingersbyn d. 1876 Högerud, ingersbyn g. 1827	Larsson, Nils 1765, Högerud 1810, Högerud, Ingersbyn g. 1788 Olsdotter, Ingeborg 176(1) 1820, Högerud, Ingersbyn	Andersson, Lars 1727, Högerud - 1771, Högerud Nilsdotter, Ingegerd 1733, Brunskog - 1769, Högerud	Matsson, Anders 170(0), Högerud - 1773, Högerud Larsdotter, Ingeborg 169(1) - 1761, Högerud Amundsson, Nils 170(2) - 1758, Brunskog Halvardsdotter, Britta 1706, Brunskog - 1774, Brunskog -	
1995-07-26	Andersdotter Kajsa f. 1806 Arvika, Mötterud d. 1889 Högerud, ingersbyn	7 Andersson, Anders 1780, Arvika, Mötterud 1864, Högerud, Hbgerud g. 1805 Andersdotter, Ingeborg 1782, Högerud, Ingersbyn 1821, Högerud	Bengtsson, Anders 1744, Arvika - 1810, Arvika Andersdotter, Maria Bryntesson, Anders 1744, Högerud - 1810, Högerud Månsdotter, Ingeborg 1746, Högerud - 1810, Högerud	Bryntesson, Benet 1697, Arvika - 1752, Arvika Nilsdotter, Malin 1703, Arvika - 1777, Arvika - - Andersson, Brynte 170(2) - Amundsdotter, Karin 170(3), Högerud - 1769, Högerud Nilsson, Måns 1712, Stavnäs - 1791, Högerud Persdotter, Marit 1714, Högerud - 1784, Högerud	

Bara en fattig vallpojke

Nr 46

En sommarmorgon i början av 1850-talet var det ett myller av folk på Trossnäs falt. Kungliga Värmlands Regimente stod uppställt i fyrkant mitt ute på exercisfältet redo för kyrkparad. Musiken spelade upp en psalm och ekot svarade bortifrån Risåsen och från höjderna uppåt Skottvallarna och Norra Trossnas herrgård.

Bland dem som åhörde psalmen den har söndagsmorgonen var också en fattig vallpojke, son till en soldat vid regementet. Pojken fick dock inte vara med nere vid fältet, ty han var sysselsatt med att vakta koma på Norra Trossnas. Där stod han på en stor sten och tittade längtansfullt mot den stora fyrkanten på fältet varifrån den vackra musiken spred sig ut över nejden. Då tänkte han för sig själv:

- Tank den som ändå vore så lycklig att man finge stå där i musiken och slå trumma en sådan har vacker söndag. Det vore minsann annat det an att gå här och valla kor!

I slutet av 1850-talet var det så återigen en vacker sommarsöndag och åter stiger psalmens toner från den stora fyrkanten på Trossnas falt. Nu finns bland trumslagarpojken en liten, rask och linhårig byting som med pigga ögon tittar bortemot regementspastom. Det är vallpojken från Norra Trossnas herrgård som nu tanker inom sig:

- Tank den som ändå finge stå där och predika för hela regementet och leda psalmsången. Det vore någonting annat an att stå här och slå trumma. Tank den som kunde bli präst en gång!

Den femte juli 1862 står regementet uppställt för generalmönstring som förrättades av generalmajor Lovén. Bland dem som vid generalmönstringen erhöll sitt avskedspass var även "spel i num-

mer" vid Nordmarks kompani, nummer 100 Jakobsson. Avskedet beviljades för framtida val.

En strålande vårdag 1872 i Uppsala dånar salutskotten och för varje skott är Sverige en doktor rikare. Bland dem som det året erövrade lagerkransen och doktorsringen inom filosofiska fakulteten var **Gustav Jakobsson vallpojken från Norra Trossnas**

Sedermera blev han docent och vikarierande extra ordinarie professor. Det hade varit hårda år före lagerkransen dels i skolan i Karlstad, dels med träget arbete i ett enkelt studentrum i Uppsala. Men intelligensen och energin fanns i rikt mått och detta uppvägrade bristen på det timpliga goda.

Något år senare när salutskotten hördes i Uppsala var den lille vallpojken återigen med. Nu fick han vid jubelfesten även rättighet att sätta på sig den teologie doktorshatten.

Efter avslutade studier ställdes färdigen mot hemtrakterna Värmland och Karlstad. När så psalmens toner en ny söndag stiger mot en högblå sommarhimmel över Trossnas falt så är det domprosten i Karlstad, Gustav Jakobsson, som tar upp psalmsången och det är han som predikar inför regementet i den stora fyrkanten. Nu hade han kommit dit han önskade sig för mer än en halv mansålder sedan.

Men arbete var det, så den gamle domprosten när han berättade historien om sitt liv från vallstaven till doktors-hatten.

Ur Värmlands regementes arkiv av okänd författare

VärmlandsAnor distribueras postnummersorterade av Posten cirka 3 veckor efter manusstopp (sida 2 föregående nummer). Tidskriften trycks

vara åtråvärd eftersom det händer att den försvinner på vägen. Anmäl detta till Harald Persson, Tel 054-218777, Fax 054-218829.

Detta är en antavla för min mormor Alma Katarina Olsson, f Hjerpe.

Det finns litet om Hjerpe i slaktboken på Emigrantregistret, om när de arbetade på Löfstaholms bruk i Lysvik.

Sven Myhl i Göteborg hjälpte mig med slakten Hjerpe och Arne Linnarud i Karlstad med äldre grenar i Lysvik. Margit Ohlsson i Stöpafor, Sunne, har också hjälpt mig med Lysviksanor.

Jag tackar dem alla för god hjälp.

Gunilla Jonsson
Östergatan 30 C
152 43 Södertälje

Fortsättning på antavlan sida 20

Ericsson-jubileum

I år är det 150 år sedan Lars Magnus Ericsson föddes i Värmskog, 120 år sedan han grundade sin telefonfabrik som växte ut till en världskoncern samt 70 år sedan han dog.

Hans fodelsehem Nordtomta är numera minnesgård med telefonmuseum, öppet för visning varje dag 15 juni-15 augusti kl 13-17.

På födelsedagen den 5 maj hölls en minneshögtid i Värmskogs kyrka och vid minnesstenen strax intill.

Riksarkivet

Den första beståndsöversikten över alla samlingar som finns i Riksarkivet presenterades i juni.

Den första delen på 750 sidor är en kommenterad forteckning som omfattar medeltiden, utrikesförvaltningen och kansliet, det vi idag kallar statsdepartementen. Ytterligare sju delar planeras, i vackert blått klot. Otrolig forskarmöda ligger bakom redovisningen av hundratalsentals och åter hundratalsentals arkivvolymer med handlingar.

Antavla nr 046	Upprättad för Alma Hjerpe e. Olsson. f 3/11-1894 i Östra Åsegårdsberget, Lysvik.				mm (7) t Gunilla Jonsson. Alla orter i (S) län			
Generation I Nr: 2-3 (1)	Generation II Nr: 4-7	Generation III Nr: 8-15	Generation IV Nr: 16-31	Generation V Nr: 32-63				
2 Hjerpe Lars Gustaf Smed f. 1865-07-10 Lysvik, Ö Åsegård d. 1938-02-19 Lysvik, Åsegård	4 Hjerpe Jan Smed f. 1826-10-04 Sunne d. 1916-05-14 Lysvik, Löfstaholm	Kjerpe-Olsson, Jan. Smed 1795-10-27, Sunne, Björke	Hjerpe-Magnusson, Olof. Mästersmed 1769, Alster, Gunnerud - 1848, Sunne	Hjerpe, Magnus. Mästersmed 1743, Lungsund - 1801, Sunne.	Jansdotter, Lisa 1739, Varnum - 1801, Sunne			
			Mattsdotter, Maria 1771, Sunne - 1841	Olofsson, Matts	Olsson, Ingeborg 1746, Sunne - 1772			
			Warling, Gustaf Magnus. Hattmakare 1761 -					
			Harling, Kajsa Stina 1764, Kristinehamn -	Harling, Petter. Kopparlagaregesäll i Kristinehamn 1727 -	Nordfeldt, Greta 1728 -			
	1 Ansökare Kjerpe Alma Katarina f. 1894-11-03 Lysvik, Ö Åsegårdsberget d. 1977-01-16 Torsby sjukhus G.m. Olsson	5 Kajsa f. 1828-05-13 Lysvik d. 1915-05-21	Nilsson, Par 1796-04-12, Sunne 1849, Lysvik	Håkansson, Nils 1761, Sunne, Bräcka -	Jonsson, Håkan	Jönsdotter, Kerstin 1735, Sunne -		
				Persdotter, Karin 1767, Gråsmark -				
		6 Jonasson Per f. 1822-04-13 Lysvik, Strandtorp	Jönsdotter, Majja 1799-07-05, Lysvik, Åsegård	Mattsson, Jöns 1766, Lysvik, V Lövasen -	Jönsdotter, Kerstin 1764, Lysvik, Löfstaholm -	Jansson, Mattes 1735, Lysvik -	Mattesdotter, Gertrud 1736, Lysvik -	
					Persson, Jonas 1787-11-30, Lysvik, Öjenås 1850-09-18	Jonasson, Per 1744, Fryksände, Bada - 1815, Lysvik	Jönsson, Jonas 1707, Fryksände -	Jönsdotter, Marit 1718, Lysvik -
			Nilsson, Maria 1791-09-15, Lysvik, Strandtorp	Nilsson, Nils 1762, Lysvik, V Lövasen - 1818, Lysvik	Nilsson, Nils 1762, Lysvik, V Lövasen - 1818, Lysvik	Ernestsson, Nils 1703, Lysvik - 176(2)	Jönsdotter, Ingeborg 1719, Lysvik - 1772, Lysvik	Jansson, Nils 1732, Lysvik - 1792, Sunne
				Nilsson, Nils 1762, Lysvik, V Lövasen - 1818, Lysvik	Nilsson, Nils 1762, Lysvik, V Lövasen - 1818, Lysvik	Ernestsson, Nils 1703, Lysvik - 176(2)	Jönsdotter, Ingeborg 1719, Lysvik - 1772, Lysvik	Jansson, Nils 1732, Lysvik - 1792, Sunne
3 Persdotter Kristina f. 1873-04-05 Lysvik, Strandtorp d. 1955-04-17 Lysvik, Åsegård	7 Karin f. 1828-06-23 Lysvik, Solberg	Ersdotter, Karin 1793-05-13, Lysvik, Solberg	Nils Nilsson = Nr 26					
			Nilsson, Erik					
	Olsson, Karin f. 1828-06-23 Lysvik, Solberg	Nilsson, Olof 1800-05-18, Lysvik, Strandtorp 1828-11-04, Lysvik, Solberg	Larsdotter, Maria 1763, Lysvik, Solberg - 1796	Nilsson, Erik				
				Larsdotter, Maria 1763, Lysvik, Solberg - 1796	Elofsson, Lars 1738 -	Andersdotter, Karin 1742 - 1786		

Tillägg till antavla Berit Ulrikson

Generation VI

- 72 Bodelsson Jon.** f 1653 i Osby(L), Grimmekulla, d 1730 i Osby(L), Glabhult. g 1688 m
- 73 Folgwardsdr Kirstine.** f 1666 i Osby(L), Glabhult, d dar 1724.
- 74 Sonesson Måns.** f 1651 i Osby(L), Ralskog. g 1681 m
- 75 Nilsdr Gunna.** f 1663 i Osby(L), Mörkhult, d 1730 i Osby(L).
- 76 Nilsson Erland.** f 167(6) i Farstorp(L), d 1720 i Farstorp(L), Sparrarp. g 1702 m
- 77 Lassesdr Kirstina.** f 167(2), d 1752 i Farstorp(L), Sparrarp.
- 78 Larsson Måns.** f 1677 i Visseltofta(L), Visseltofta, d 1757 i Visseltofta(L), Vesl junga. g 1706 m
- 79 Svensdr Gunnel.** f 1692 i Visseltofta(L), Vesl junga, d dar 1765.
- 88 Hjortman-Persson Mattis.** d 1736 i Rydaholm(F), Lunnagården. g m
- 89 Ljungdahl-Zackrisdr Karin.**
- 96 Olsson Mats.** f 165(4) i Högerud, Prasthög, d 1734 i Högerud, Ingersbyn. g m
- 97 Andersdr Karin.** f 167(1), d 1737 i Högerud, Ingersbyn.
- 98 Arnesson, Halvard.** f 166(8), d 1741 i Brunskog, Edane. g 1695 m
- 99 Andersdr Ingegerd.** f 166(8), d 1753 i Brunskog, Gryttom.
- 112 Bengtsson Brynte.** g 1696 m
- 113 Hansdr Karin.** f 167(2) i Arvika, Dottevik, d 1734 i Arvika, Mötterud.
- 114 Nils.** g m
- 115 Karin.**
- 122 Jonsson Amund.** f 166(3) i Brunskog, d 1748 i Högerud, Ingersbyn.
- 124 Jonsson Nils.** f 168(0) i Grums, Långstad, d 1740 i Stavnas, N Klassbol. g 1707 m
- 125 Jonsdr Anna.** f 167(3) i Stavnas, S Klassbol, d 1743 i Stavnas, N Klässbol.
- 126 Bengtsson Per.** g m
- 127 Jonsdr Ingeborg.** f 167(9) i Högerud, O Hungvik, d 1723 i Högerud, Yppersbyn.

Generation VII

- 144 Frostensson Bodel.** f 161(9), d 1682 i Osby(L), Grimmekulla. g 1647 m

145 Trulsdtr Bente. f 162(2) i Osby(L), Glabhult, d 1668 i Osby(L), Grimmekulla.

146 Jonsson Folgwar. f 163(1) i Osby(L), Hamsarp, d 1693 i Osby(L), Glabhult g 166(4) m

147 Jepsdr Sissa. f 164(0) i Loshult(L), Östanböke, d 1680 i Osby(L), Glabhult.

148 Månsson Sone. d 1676 i Osby(L), Ralskog. g 1650 m

149 Mattiasdr Truen. f 163(3) i Osby(L), O Svenstorp, d 1698 i Osby(L), Ralskog.

150 Olsson Nils. f 162(5), d 1671 i Osby(L), Mörkhult. g 1648 m

151 Andersdr Elna. f 162(0) i Osby(L), d 1712 i Osby(L), Mörkhult.

152 Tuve sson Nils. f 163(3) i Farstorp(L), Boa, d dar 1715. g 166(2) m

153 Erlandsdr Bengta. f 164(4) i Visseltofta(L), Bodarp, d 1705 i Farstorp(L), Boa.

154 Torstensson Lasse. f 163(1) i Visseltofta(L), Vesl junga, d 170(4). g m

155 Nilsdr Sissa. f 165(2) i Farstorp(L), Sparrarp.

156 Månsson Lasse. f 164(5), d 1691 i Visseltofta(L), Visseltofta. g 1672 m

157 Tulsonsdr Sara. f 1656 i Visseltofta(L), Hasslehult, d 1715 i Visseltofta(L), Visseltofta.

226 Andersson Hans. f 162(9) i Arvika, Karrsmossen, d 1713 i Arvika, Dottevik. g m

227 Bryngelsdr Elin. f 163(3) i Karlunda, Vitsten, d 1705 i Arvika, Dottevik.

Generation VIII

290 Bengtsson Truls. f 159(5) i Osby(L), Måsaröd, d 1668 i Osby(L), Glabhult. g 162(0) m

291 Pedersdr Una. f 157(7) i Osby(L), Sibbarp, d 1662 i Osby(L), Glabhult.

292 Folkesson Jon. gm

293 Kirstin.

294 Andersson Jep. f 1586 i Stenbrohult(G), d 1663 i Loshult(L), Östanböke. g 163(4) m

295 Pedersdr Pernilla. f 1614, d 1675 i Loshult(L).

298 Svensson Mattias. f 159(1) i Osby(L), Osby, d 1672 i Osby(L), O Svensstorp. g 162(7) m

299 Jonsdr Bodil. f 159(9), d 1685 i Osby(L), O Svenstorp.

300 Jönsson Olof. f 158(6), i Osby(L), Grimmekulla, d 1667 i Osby, Mörkhult. g 161(3) m

301 Persdr Tora. f 158(9) i Osby(L), d 1654 i Osby(L), Mörkhult.

302 Jepsson Anders. f 160(0) i Osby(L), d 1673 i Osby(L), Abrölla. g 162(6) m

303 Sonesdr Sissa. f 160(0) i O Broby(L), d 1691 i Osby(L), Abrölla.

Generation IX

580 Svensson Bengt. g 158(1) m

581 Jonsdr Elsa. f 156(1) i Osby(L), d 1652 i Osby(L), Måsaröd.

582 Peder. g m

583 Nilla.

590 Peder. g m

591 Citza.

596 Sonesson Sven. f 156(8) i Osby(L), d dar 1648. gm

597 Rasmusdr Truen.

598 Jon. Åbo i Ö Broby(L), Snöarp. g m

599 Una.

600 Jöns. Åbo i Osby(L), Grimmekulla. g m

601 Gunnil.

602 Per. Åbo i Osby(L), Säaguslycke. gm

603 Bengta.

604 Andersson Jep. Åbo i Osby(L), Abrölla. d 164(3). g 159(1) m

605 Persdr Hanna. f 156(9) i Osby(L), d 1665 i Osby(L), Hamsarp.

606 Sone. Åbo i O Broby(L), Snöarp. gm

607 Elna.

Generation X

1162 Sort Jon. Åttinglänsman. Åbo i Osby(L), Marklunda. g m

1163 Bodil.

1192 Sone. Åbo i Osby(L), Gunnanga. g m

1193 Una.

1208 Skreder-Mansson Anders. Åbo i Osby(L), Abrölla. g m

1209 Kerstin.

1210 Jonsson Per. Åbo i Osby(L), Olasstorp. g 156(9) m

1211 Trulsdtr Elsa. f 155(1) i Osby(L), d 1655 i Osby(L), Olasstorp.

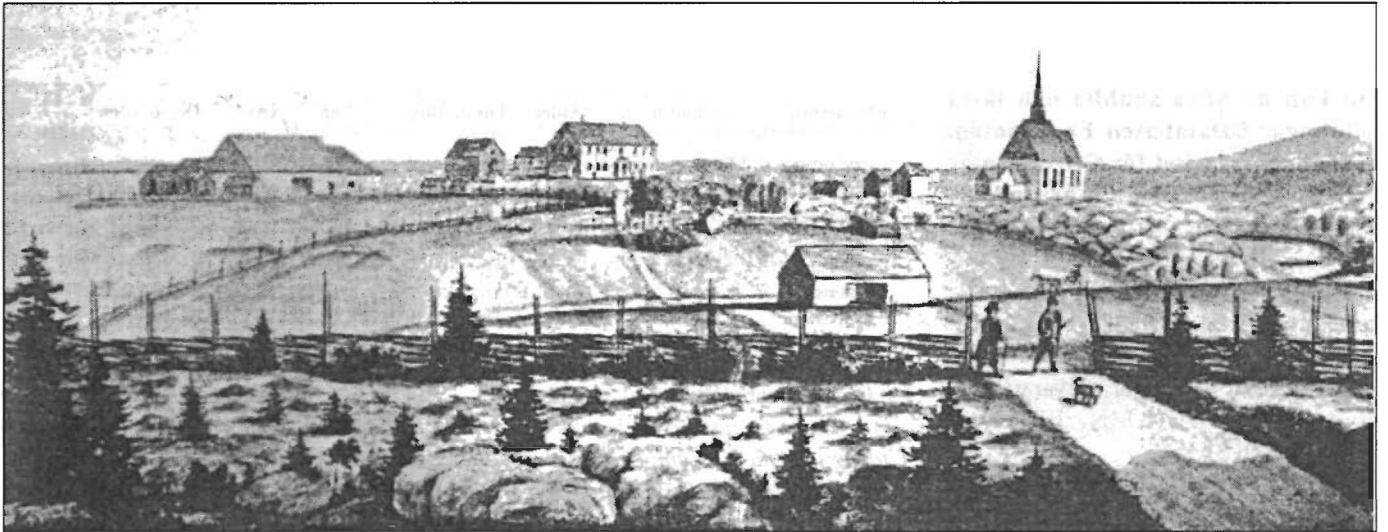
Generation XI

2422 Haraldsson Truls. Åbo i Osby(L), Hönjarum. gm

2423 Kerstin.

Falne svenske soldater 1814 ved Rakkestad

Rakkestads prästgård och kyrka omkring år 1800. Teckning av sockenprästens son Hieronimus Aschehaug

I mitt **arbeid** med kirkebøkene streifer jeg iblant **notater** om soldater som er falt i strid eller er døde av sykdom og **derfor** er gravlagt **langt borte** fra sine hjemsteder.

De fleste av oss har vel en eller flere slektinger som er blitt **borte** i sin tjeneste for fedrelandet, uten at vi **kjenner** til omstendighetene omkring **deres** død. Kan hende de følgende rader kan være til hjelp for noen i **arbeidet** med å finne sine **aner**.

Under kolonnen for døde og **begrave**de i kirkebøkene for Rakkestad i Norge er notert 4 svenske soldater og ett barn.

Ar 1814 gravlagt ved Rakkestad kirke:
21 Död 14 August, begravet 16 Au-

gust Peter Eriksen, **Enterud** af Eda Sogn i Sverige af Bondestand og Haandtering 3 **Maaneder gammel Hidkommen** med sine Foreldre i **Følge** med de svenske **Tropper**.

22 Död 7 August, begravet 16 August Jegeren af Vermelands Regiment No 16 Nyborg Af Bondestand og Haandtering. Omtrent 26 Aar.

I kommentarkolonnen er ut for nr 22 og 23 - som er en norsk soldat - notert: Begge dødelig bleserede ved Bjørnestad Bro. Døde i Sygehuset her paa Prästegaarden. Her er isar Svenske Lig Begravede paa Marken her i Narheden.

26 Död 12 September, begravet 14 September Soldat af det Himmode ?

Regimentets 3die Feldt Compagnie No 148 Hoffmann omtrent 32 Aar Døde af Blodgang Af de Svenske **Tropper**. Døde paa Sygehuset ved Rakkestad Kirke.

31 Död 1st October **begr** 3de October ved Hovedkirk. Erik Grönskog. Svensk Soldat af **Kongens Regiment** Feldt Comp No 77, omtrent 32 Aar. Död paa **Syge**huse paa søndre Grindstad af Blodgang. Ar 1815 gravlagt ved Rakkestad kirke. 10 Död 11 eller 12 November 1814 **Begr** 5te April 1815 ved Hovedkirk. En Svensk Hussar af Mörnerske Regiment hvis navn skal ha vart Steenberg, Stationert paa nordre Bjørnestad Alder uviss, **druknet** af Vaade ved at vande sin Hest i Rakkestadselven og forst **funden** den 3de April.

Ottar Stordahl

Slagfältet vid Bjørnestad där svenskarna lade en flottbro över älven. Förlusterna på norska sidan var 25-30 stupade och sårade och på den svenska sidan 15 stupade och 37 sårade.

Databasen Emigranten på CD-ROM

Du kan nu göra snabba och lätta sökningar i Databasen Emigranten. Introduktionspriset för CD-skivan är 1 600 kr och det kanske är bra mycket för den enskilde släktforskaren. Men var lugn, databasen finns hos Emigrantregistret på Gamla Badhuset där besökare fritt har tillgång till den.

Databasen består för närvarande av fyra delar, EMIHAMN, EMIBAS, EMISJÖ och SAKA.

EMIHAMN Omfattar namnen på omkring 1,3 miljoner utvandrare, vilka emigrerat över de svenska hamnarna Göteborg 1869-1930, Malmö 1874-1930, Stockholm 1869-1930, Norrköping 1859-1919 och Kalmar 1880-1893. Har finns uppgifter om deras resällskap, hemorter, ålder, destinationsorter och emigrationstid. Uppgifterna är hamtade ur respektive staders poliskammararkiv.

Under 1997 planeras denna del bli kompletterad med utvandrare över Helsingborg 1899-1930. Och senare planeras ytterligare utbyggnad med svenskar som rest över de utländska hamnarna Hamburg, Köpenhamn, Oslo, Bergen, Ålesund, Kristiansund, Kristiansand och Trondheim.

EMIBAS Omfattar namnen på omkring 37 000 utvandrare mantalsskrivna i Göteborgs centrala församlingar. Databasen upptar alltså samtliga utvandrare göteborgare från mitten av 1700-talet till 1930. Ännu saknas några församlingar. Uppgifterna har hämtats ur kyrkobokföringen och omfattar namn, födelse tid och -församling, hemförsamling, bostadsadress, inflyttningsförsamling, emigrationstid, yrke och ibland familjemedlemmar och föräldrar.

Under 1997 planeras denna del bli kompletterad med utvandrare från ytterligare några församlingar i Göteborgs-regionen. Och senare planeras ytterligare utbyggnad med emigranter från andra orter än Göteborg.

EMISJÖ Omfattar namnen på omkring 20 000 sjöman, som 1812-1930 rymt eller avmönstrat från sina fartyg utanför Europa, främst i Nordamerika, Sydamerika, Afrika och Australien, och

Efternamn	Förnamn	Ålder	Församling	Lan	Utår	Destination
Clemenson	Knut	48	Amerika	US	1924	New York
Clemensson	Anders E	36	Grebbestad	O	1929	New York
Clemensson	C E Sune	21	Järsnas	F	1927	New York
Clemensson	Elsie	28	Danmark	DK	1929	New York
Clemensson	Justina	26	Amerika	US	1898	New York
Clemensson	Knut	0	Amerika	US	1929	New York
Clemensson	Knut P	54	Amerika	US	1930	New York
Clement	Benjamin	51	Canada		1929	New York
Clement	Carl G	30	Amerika	US	1928	New York

Utdrag ur lista över emigranter med namnet Clementsson utflyttade 1869-1930 över hamnen Göteborg. Ur databasen EMIHAMN

Förnamn	Erik Fritiof	Fader	
Efternamn	Dahlberg	Förmamn	Johan Alfred
Kön	M	Efternamn	Johansson Dahlberg
Född	1885-03-29	Yrke/Titel	Arbetare
Församling	Göteborgs Karl Johan		
Lan	O	Moder	
Inflyförs		Förnamn	
Inflän		Efternamn	
Inflår		Yrke/Titel	
Yrke/Titel		Make/Maka	
Civilstånd	ogift	Förmamn	
Hemförsamling	Göteborgs Karl Johan	Efternamn	
Bosatt		Yrke/Titel	
Lan	O		
Utvandrdag	1903-02-12	Källhänv	
Ålder	17 år	Husflsid	
Ensam/fam	Reser utan familj	Huvudakt	
Destland	Australien	Aktnr	10
Destort		Anteckning	Finns ej

Specifikation över uppgifterna rörande Erik Fritiof Dahlberg. Databasen EMIBAS

som kan tänkas ha blivit bosatta där. Även sjöman som avlidit utanför Europa, har medtagits.

Uppgifterna är hämtade ur Göteborgs sjömanshus avmönstringsjournaler och omfattar namn, födelse tid och -församlingar, hemförsamlingar, fartygsnamn, avmönstringshamn och -tid.

Under 1997 planeras denna del bli kompletterad med förrymda sjöman antecknade i Strömstads, Lysekils, Uddevalla, Marstrands med flera västsvenska sjömanshus fram till 1930. Och senare planeras ytterligare utbyggnad med för-

rymda sjöman antecknade i sjömanshusen för syd- och östkusterna.

SAKA Bestandsregister över mikrofilmade svensk-amerikansk kyrkoarkiv. I framtiden planeras man utbyggnad med ytterligare deldatabaser.

Deldatabasen EMIPASS kommer att innehålla anteckningar ur passjournaler, EMISAL Svenska Amerika Linjens passagerarlistor, EMILARSSON brevskrivare till agenten Bröderna Larsson & Co och EMIUSA svensk-amerikanska kyrko- och föreningsarkiv samt tidningar.

SVAR PÅ ANOR SÖKES

Svar till 289 i 1996:1

b) **Elin Larsdotter** föddes på Smedtorpet i Brandval 1797. Föräldrarna var Lars Larsen Liukoinen och Lisa Mattsdr Hämalainen, Bengtstorp Sverige.

c) **Karin Hindriksdotter** föddes 1748 på Pynten/Purkanstorp i Vinger (Vinger bygdebok III, s 412). Hennes föräldrar var Henrik Henriksen Purkainen och Kari Henriksdr Vikar (Vinger bygdebok III, s 638).

Finn Sollien

Kongevegen 121

N-2200 Kongsvinger

Svar till 292 i 1996:2

Smeden **Olof Blackberg** var född 1769-09-23 i Jonsbol, Visnum sn, son till smeden Henrik Jansson och hans hustru Maria Anundsdotter. Övriga nämnda plus smeden Jan Blackberg f 1763 torde alla vara bröder till Olof trots att jag i min smedfoskning icke påträffat deras födelse. Namnet Blackberg förekommer endast i denna familj och dess efterkommande bland smeder i Värmland och Dalsland.

Henrik Jansson föddes 1730-11-02 i Lanfors, Bjurtjärn sn, son till smeden Johan Olsson (1693-1773) och dog 1772 i Jonsbol, begravd 1772-04-05 "håll & st" 43 år. Han var smed vid Degerfors, Björneborg och Jonsbol. Han kallas i husförhörslängden i Björneborg Lanström men aldrig Blackberg.

Hustrun Maria Anundsdotter f 1731-11-02 i Björneborg, Visnum sn, dotter till eldvakt/dagkarl Anund Olsson f 1695 och hans hustru Ilin Svendsdotter f 1695. Vid vigseln 1755-07-20 i Visnum var Henrik Jansson mastersven i Degerfors.

Barn: Maria f 1756-04-19 i Degerfors d 1757-08-14 i Björneborg "koppor" Johan f 1758-04-03 i Björneborg, 1760-11-29 i Degerfors "bröstsjukd" Henrik f 1761, d 1833-02-13 i Krontorp "ihjälsl gm fall" Jan f 1763, d 1843-01-15 i Saxån, Färnebo sn Anders f 1765, d 1804-07-08 "drunknad" 37 år i Glasfors

Adam f 1767-10-29 i Jonsbol, d 1768 i Jonsbol, begravd 1768-12-18 "koppor" Olof f 1769-09-23 i Jonsbol, d 1855-11-29 i Vastanback, Kroppa sn.

Mana Anundsdotter gifter 1782-12-14 om sig med smeden Jan Elgström (1722-1784) och 1785-10-02 i Visnum med änkingen Lars Ersson, Elfgrafstorp, Nysund sn f 1726. I båda fallen kallas hon Maria Blackberg och har sedan försvunnit från Elfgrafstorp.

Henrik Janssons far Johan Olsson f 1693 (enl dödbok), mastersven vid Lanfors övre bruk, Bjurtjärn sn 1722-52, senare eldvakt vid Lanfors nedre och d 1773-03-02 "äld" 80 år. Gift 1) 1716-10-14 i Bjurtjärn med Katarina Bryngelsdotter d 1729-07-13 44 år, 2) 1730-02-15 i Bjurtjärn med Kerstin Andersdotter från Dråga, d 1782-06-16 i Storfors, Kroppa sn "slag" 76 år.

Barn i 1.a giftet (alla födda i Lanfors): Oluf f 1718-03-30

Carl f 1720-02-12

Maria f 1721-12-08

Klas Lahn f 1725-06-27, smed Svartsång, Gammalkroppa, Långban, Saxån, Hättälv, Lillfors, Lanfors dar han dog 1799.

Barn i 2.a giftet (alla födda i Lanfors): Henrik (Blackberg) f 1730-11-02, d 1772 i Jonsbol (se ovan)

Anders f 1733-01-16

Nils f 1735-04-16, d 1735-08-15

Katarina f 1736-10-08

Johan Landgren f 1739-08-26, smed Lanfors m fl, d 1813 i Skarphyttan

Stina f 1745-04-06.

Följdfråga 1: Var vistades smeder Henrik Jansson 1761-65?

Följdfråga 2: Har någon träffat på namnet Blackberg före Maria och hennes söner?

Sven Myhl

Kolonigatan 7

413 21 *Göteborg*

Telefon 031-202849

Annons

Finnar i Östmark, Vitsand, Nyskoga, Södra och Norra Finnskoga av Jarl Ericson beräknas utkomma under oktober. Boken kommer att omfatta ca 350 sidor, 2500 personer, ett 80-tal finska släktnamn, ca 55 foton. Pris inom Sverige SEK 225.00 kr inkl porto.

Finnar i väst (ett fåtal) och Finnar i Gräsmark och Lekvattnet finns för vardera SEK 175.00 kr inkl porto för inbetalning på postgiro 963369-4.

Jarl Ericson

Nordmarksgatan 7, 67151 Arvika

Telefon 0570-19488, 24176.

Produktiva Gustavaforskare

För två Ar sedan var Arne Östman klar med Familjetabeller för Gustav Adolfs socken 1726-1783.

Nu har Arne Östman fortsatt sitt arbete och sammanställt liknande tabeller för hemmanen Asplunden, Björklunden, Dalkarlstorp, Hagalven, Uvedshagen och Örbäcken 1725-1790. Dessa hemman bildar idag Hagfors.

Förutom familjetablerna innehåller skriften också avskrifter ur lysnings-, vigsel- och dödeböcker för den aktuella tiden samt Backströms kartor över dessa hemman från 1810.

Skriften, som omfattar 44 sidor i A4-format, kan köpas för 55 kr genom insättning på Sällskapet Gustavaforsknings postgiro 48397-4.

Sällskapet säljer även "Husförhörslängd för Gustav Adolf 1825-1830" för 100 kr + porto.

Denna höst kommer även "Husförhörslängd för Gustav Adolf 1845-1849" och under nästa år husförhörslängd för Norra Råda 1783-1792.

En bra medlemstidning

Hjälp oss att göra en bra medlems-tidning! Ett stort tack till Dig som sant in manus till redaktionen. Det är ju i första hand vår förenings medlemmar som ansvarar för att varje nummer av VärmlandsAnor fylls med intressant stoff och hittills har vi lyckats med det. Låt oss fortsätta på den linjen! Nu behöver vi fler manus, så fatta pennan och skriv.

I nästa nummer kommer "Vad hände 1796". Hittills har vi bara fatt in två bidrag till vad som hände i Värmland detta år. Vi vill ha fler!

Finnskogsdagarna

I Svullrya, 52 km nordnordväst Torsby (S), nära norsk-svenska gränsen har Finnskogsdagarna hållits 13-14 juli. Det är en stor satsning som återkommer varje år.

Solör Slektshistorielag deltog med sina nya alster, 3 volymer Finnslakter, och kunde notera god försäljning. Med fri entré var det svårt att uppskatta besöksantalet men cirka 500 personer torde komma sanningen rätt nära.

Materialet i de tre volymerna redovisar 17 finska slakter i 5 generationer och Raisainen i 7 generationer. De är beställda att ingå i vår förenings bibliotek, plats Gamla Badhuset, Karlstad.

Harald Persson

Nr 46

Tillägg till antavla
Gunilla Jonsson

Fortsättning antavla 46
Alma Hjerpe

Generation VI

- 64 Hjerpe Olof.** Mästersmed. f 2314 1699 i Lungsund, Ackkärr, d där 1769. g m
65 Schröder Katarina. f 21/5 1706 i Kroppa, Fors, d 1745.
66 Olofsson Jean. g m
67 Ingrid. f 1699.

Generation VII

- 128 Hjerpe-Svensson Johan.** Mästermed. f 1670 i Lungsund, Ackkärr, d där 1725. g m
129 Olofsdtr Annika.

Generation VIII

- 256 HjerpeSven.** Hammarsmed. f 1630, d 1708 i Lungsund, Ackkärr.

Andra föreningars

Hur är det, har Du bara värmländska anor ? Nej förmodligen inte. Ju fler generationer bakåt man kommer, desto mer breder slakten ut sig geografiskt. I Sverige finns det många släktforskarföreningar, var och en specialiserad på sitt område. Och de flesta ger ut medlemsblad.

Värmlands Släktforskarförening byter medlemsblad med andra föreningar enligt nedanstående förteckning. Det är ett ofantligt stort lokalhistoriskt material

som väller ut i en jämn ström. Har Du anor i en viss trakt utanför Värmland så får Du absolut inte missa att kolla upp vad som skrivs i den lokala släktforskarföreningens medlemsblad. Där kan finnas något som berör just Din forskning.

De här medlemsbladen förvarar vi i bokstavsordning i vårt bibliotek i Gamla Badhuset där Du kan låna fram och läsa dem. Sonja Peterson har lagt upp ett kortregister med vars hjälp det är lätt att leta fram det som just Du är intresserad av. Här följer en förteckning i länsordning:

Lan Förening

- AB** StorStockholms Genealogiska Förening
AB Norrtälje Släktforskarförening
AB Södertälje Släktforskarförening
AB Södra Roslagens Släktforskarförening
C Björklingebygdens Släktforskarförening
C släktforskare i Uppland
D Eskilstuna-Strängnäs Släktforskarför
D Katrineholm-Flen-Vingåkers Släktf.för
D Nyköping-Oxelösunds Släktforskarför
E Östgöta Genealogiska Förening
F Eksjöbygdens släktforskarförening
F Jönköpingsbygdens Genealogiska För
F Njudungs Genealogiska Förening
F Nässjöbygdens Genealogiska Förening
F Sällskapet Ane Finnveden
G Kronobergs Genealogiska Förening
H Kalmar Lans Genealogiska Förening
H Person- och lokalhist forskarcentrum
H Tjust Släktforskarförening
I Gotlands Genealogiska Förening
K Blekinge Släktforskarförening
L Göinge Släkt och Hembygdsforskarför
L Kristianstadsbygdens Släktforskarför
L Åsbo Släkt- och Folklivsforskare
M Helsingborgs släktforskare o Bygdeför
M Kavlingebygdens Släkt o Folklivsforskare
M Lundabygdens Genealogiska Förening
M Skånes Genealogiska Förbund
M Staffanstorps Släktforskarförening
N Hallands Genealogiska Förening
O Västra Sveriges Genealogiska Förening
P Ale Släktforskarförening
P Alingsås Släktforskarförening
P Gränsbygdens Släktforskare
P Marks härads släktforskarförening
P Trollhattebygdens Släktforskare
P Västgöta Genealogiska Förening
R Skaraborgs Släktforskarförbund
R - Götene

Medlemsblad

- AnRopet**
Anbladet
 södertälje-Probanden
 Sysslingen
 Genealogica Betuliensis
 Medlemsblad
 Medlemsbrev
 KFV-Forskaren
AnKnytningen
 ÖGF-lövet
 Släktbandet
 Rotposten
 Njudungen
 Släktposten
 ANE
 KGF-Nytt
 KLGF-bladet
 PLF-Nytt
Våra Rötter
 Ora fällk
 Släkt-Eken
 Gydhingen
 C4 häradsbladet
 Åsbo Släktblad
 HSBF-nytt
 Släktbron
 Lundagenealogen
SkåneGenealogen
 Släkttavlan
 Hallandsfarares Information
 Vastanbladet
 ALE Släktforum
 Medlemsblad
 Grans-posten
 Mark-rötter
 Medlemsblad
 Vastgötagealogen
 Husförhørsnytt
 Husförhørsnytt

medlemsblad i vårt bibliotek

R	- Hjo/Tibro	Husförhørsnytt
R	- Karlsborg	Husförhørsnytt
R	- Lidköping	Husförhørsnytt
R	- Mariestad	Husförhørsnytt
R	- Nossan	Husförhørsnytt
R	- Skara	Husförhørsnytt
R	- Tidaholm	Husförhørsnytt
R	- Töreboda	Husförhørsnytt
R	- Vara/Grästorp	Husförhørsnytt
R	Skövde Genealogiska Förening	Ättlingen
T	Askersunds Släktforsarklubb	Strödda Annotationer
T	Hallabergs Släktforsarklubb	Strödda Annotationer
T	Karlskoga-Degerfors Släktforsarklubb	Strödda Annotationer
T	Kumla Släktforsarklubb	Strödda Annotationer
T	Nohra stadz o bergslagz slegtorskare	Anno Domini
T	Örebro släktforskare	Strödda Annotationer
U	Sällskapet Släktforskare	Medlemstidskrift
U	Västerås Släktforsarklubb	Arosiana
W	Dalarnas slakt, hembygds o emigr forsk f	Dalfolk
W	Folkare Släktforskarforening	An-siktet
W	Ovansiljans släktforskare	Genklang
W	Vasterbergslagens släktforskare	släktforskaren
X	Forskarforeningen ALIR, Söderhamn	ALIR Anor
X	Forskarför Släkt & Bygd i Bollnas	Slaktbiten
X	Gastriklands Släktforskarforening	Gestricia
Y	Hembygds- och släktforskare Nolaskogs	Våra rötter vår historia
Y	Hamösands släktforskare	Bäfvernytt
Y	Midalva Genealogiska Förening	MGF-Nytt
Y	Ramsele/Junsele Släktforskarforening	ROJS
Y	Ådalens Släktforskarforening	Adalingen
Z	Jämtlands Lans Släktforskarforening	JLS-Nytt
AC	Skelleftebygdens Släktforskarforening	Roten
AC	Södra Västerbottens släktforskare	Slakten
BD	Boden-Överluleå Forskarforening	Medlemsblad
BD	Gallivarebygdens Forskarforening	Medlemsblad
BD	Lulebygdens Forskarforening	Medlemsblad
Sverige allmänt		
DIS		Diskulogen
DIS		DIS-Mitt-Nytt
DIS-Väst		Disketten
Föreningen Slaktdata		Tidningen Slaktdata
Genealogiska Föreningen		GF-Aktuellt
Sveriges Släktforskarforbund		Angeläget
Sveriges Släktforskarforbund		Släkthistoriskt Forum
Finland		
Vasanejdens Släktforskarforening		Släktspejaren
Föreningen Dator teknik för släktforskning		Sukutiето
Norge		
Rogaland Historie- og Ættesogelag		Sydvesten
Solør Slegtshistorielag		Slzkt & Slegt
Asnes Finnskog Historielag		Nzverkonten
Östfold Historielag		Runar
USA		
Swenson Swedish Immigration Research Center		Swenson News

Ny släktforskarforening

Nordvarmlands Släktforskarforening har bildats detta år.

Ordförande ar Gustav Heggen, Torsby. Föreningen kommer att förlägga sina aktiviteter till Finnkulturcentrum i Torsby.

Vi halsar den nya föreningen välkommen och hoppas på ett gott samarbete kring släktforskningen i Värmland.

I VärmlandsAnor 1996:2 påpekade jag att DISGEN går utmärkt att köra i skalprogrammen Windows 3.x och Windows 95 utan att vara akta windows-program med drag och slapp.

Nu pågår arbetet med att framställa version 7.0 av DISGEN. Denna kommer att vara fullt Windowsfunktionell. Under hösten kommer en Betaversion att förhoppningsvis vara klar. Denna kommer då att först gå till test hos ett litet antal forskare som ska få säga sitt.

Vi har haft alltför många uppdateringar av version 6.x och naturligtvis vill vi slippa svåra buggar i programmet. Version 6.x har nu visat sin styrka i att fungera med manual i skärmen och sin enkelhet att leda forskaren rätt.

Min rekommendation hittills ar att fortsatta använda version 6.x, gärna under Windows, och avvakta tills 7.x ar utprovad.

Harald Persson

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och attlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

294. Denna efterlysning fanns med i föregående nummer 1996:2, men tyvärr hade insändarens adress fallit bort. Här är den i alla fall:

Signild Olsson

Harmonigatan 14

854 63 Sundsvall

Telefon 060-618657

305. Jag söker ursprung för min mmfff **Petter Hedström Länk**, som rekryterades 1811 som soldat 58, Vallby, Tierp för Kungl Upplands Regemente. Han var då smedlärling (troligen låssmed) och uppgavs vara från Värmland. Födelsestiden varierar i olika källor 1783-1785. Enligt skriftliga uppgifter från hans sonson missionären Carl Wilhelm Lembke härstammade han från Backa i Södra eller Norra Råda. Jag har utan framgång försökt koppla ihop honom med de Hedströmmar som fanns i Norra Råda. Jag misstänker nu Pär Larsson f 1783-08-11 i Backa, Norra Råda, andre son till åbon Lars Svensson och Gunilla Larsdotter. Han försvinner omkr 1806 utan flyttnotering och finns inte i övriga socknen vad jag kan se. Om jag är på rätt spår tar han förmodligen som smedlärling någonstans namnet Hedström.

Britt-Marie Sohlström

Rafsjöhöjden 4918

830 70 Hammerdal

306. Jag har givit ut en släktutredning "Jöns Olufsson Stålnacke och hans ättlingar i Norrbotten" (se artikel i Släkt-historiskt Forum 1996:1). Jag söker nu medlemmar av den värmländska släkten **Stålnacke** från 1600-talet till slutet av 1800-talet. **Jöns Olufsson Stålnackes** bror Erik Olufsson Stålnacke kan tankas vara stamfader för den värmländska slakten?

Christer Rosenbahr

Pedagoggrand 1C-3

907 30 Umeå

307. Jag söker föräldrar och födelseort för

a) **Catarina Eliasdotter** f 1751, g 1779-10-15 i Gustafsström, Gåsborn med Hindrik Persson f 1753.

b) **Margareta Eliasdotter** f 1762, g 1782-05-24 i Gustafsström, Gåsborn med Olof Pettersson f 1760.

Jan Nilsson

Älvgatan 16 B

862 31 Kvissleby

308. Jag söker

a) Upplysningar om **Anders Ersson**, som 1763-12-27 gifter sig i Långserud med ankan **Annika Gabrielsdotter** från Ed. Tre barn föds i Ed mellan åren 1764-71. Annikas far var Gabriel Olsson Trällman i Björsebyn, Långserud och där finns hustrun Annika G med några av barnen upptagna i husförhörslängden 1776-81, dock ingen make. Sedan kan jag inte finna henne i husförhörslängderna för Långserud förrän 1794, då hon bor i Sillingeby och anges vara anka.

b) Födelsdata och anor till **Jacob Pagan-der**, som 1742-74 var 2:e trumslagare vid Tössbo kompani, Västgöta Dals regemente och då bosatt på Föskerud i Edsleskog(P). Död 178(4) i Sundgingen, Laxarby(P). Enligt husförhörslängder och generalmönsterrullor född ca 1720, enligt de senare på Dal.

Berit Ulrikson

Erik Dahlbergsgatan 2

563 31 Granna

Telefon 0390-41639

309. Jag är intresserad av att komma i kontakt med någon som forskat i följande gårdar i Nyeds socken där jag haft min släkt: **Gaperud** ca 1715-1890, **Norra Norrum** ca 1700-1830 samt **Rådetorp** ca 1740-1830.

Bertil Sollerbrant

Trebebovagen 29

184 32 Åkersberga

310. Jag söker upplysningar om foreldre, eventuellt sösken og **aner** til min tipp-tipp-oldefar **Nils Ytter**, födt ca 1735, som utvandret fra Värmland till Hedemarken i Norge ca 1750. Alle opplysninger om hvor Ytter-navnet skriver seg fra, er av interesse og mottas med takknemlighet.

Harald Falck-Ytter

Panoramaveien 9

N-2800 Gjøvik, Norge

311. Jag söker **Stina Nilsdotter** f 1753-11-30 i Värmland (troligen i Kristinehamnsområdet). Hon inflyttade till Tådene, Skaraborgs lan, året ej kant. Vigd 1781-11-29 i Tådene med **Anders Nilsson, Ekeberg**, Tådene. Död 1831-09-30.

Folke Magnusson

Drottninggatan 60 C

461 33 Trollhättan

312. Jag söker attlingar till **Staffan Olsson** f 1723-03-01 i Jonsbol, Kila, d 1795-05-18 i Ingersbyn, Kila. Han hade barnen: Kerstin Staffansdtr f 1746 g m Jean Carlberg; Ingrid Staffansdtr f 1749 g m Nils Hemmingsson; Maria Staffansdtr f 1751 g m Anders Svensson; Olof Staffansson f 1753 g m Katarina Olsdtr; Stefanus Staffansson f 1756 g m Annica Olsdtr; Catarina Staffansdtr f 1759 eller 1749 g m Nils Ullström; Erik Staffansson f 1765 g m Stina Svendsdtr samt Johannes Staffansson f 1770 g m Annika Hanningsdtr.

Vi utgav i april skriften **Staffansläkten** med 4000 attlingar till ovanstående Staffan Olsson. Alla som har stött på Staffansläkten från Kila i sin släktforskning får gärna kontakta undertecknad för att på så vis möjliggöra en komplett stamtavla efter honom.

Claes Åkerblom

Bergsgatan 4

661 30 Säffle

Telefon 0533-14535

Anor sökes. . .

fortsättning från sida 22

313. Jag söker upplysningar om min slakt:

a) Min mor **Signe Elvira Nilsson** f 1907-07-24 i Östmark, antagligen på Hollandstorp.

b) Min morfar **Oscar Wilhelm Nilsson** f 1881-08-12 i Östmark, antagligen på Hollandstorp.

c) Min morfars far **Nils Nilsson**, f 1855-02-18 i Sandbrotorp, Östmark.

Åge Hermansen

c/o Anna Antonezyk

UL Beniowskiego 3A/2

PL 81 2126 Gdynia, Polen

314. Jag söker a) **Erik Olsson Fjölman**, troligen f Berga, Brunskog, 3/8 1775. Vistades i Karlstad och därefter har jag en lucka, innan han dyker upp som soldat med familj i Södra Fjölle, Stavnas, g m **Cajsa Persdotter**. Han anses vara död 1809 men återfinns ej i dödboken. Död i Norge?

b) Kontakt med släktforskare som sysslat med följande byar under 1700-talet: Lerhol, Berga (Brunskog), Klassbol, Brandsbol, N Fjäll (Stavnas, S Hög, V Hungvik, Bofasterud, Tasebo (Högerud).

Thomas Lindgren

Träringen 45,

41679 Göteborg

Telefon 031-256469

315. Jag söker kontakt med ättlingar till **Maria Elisabeth Westerlund**, f 1856-09-22 i Bjurbacken, Lungsund. Jag ar barnbarn till hennes bror Erik August Westerlund.

Ingrid Alklint

Stenbarsgatan 3

745 42 Enköping

Probanden, Grums

Höstträff
2 oktober kl 18.00
Hembygdsrummet
Grums Bibliotek

Vårt 1800-tal
Inledare Ingrid Johansson

Ur andra medlemsblad

Värmlänningar

AnRopet 1996:2 (StorStockholms Genealogiska Förening) Efterlysning berörande Fryksdalen (Krus och Skagerberg).

Bryggan 1996:2 (Samfundet emigrantforskningens främjande) "Värmlänningarna i Delaware" av *Gunnel Kvarnström*. "Arvika-krukmakare i Kalifornien" av *Britt Andersson*.

Dalfolk 1996:2 (Dalarnas Slakt-, Hembygds- och Emigrationsforskarforening) I "Amerika blev räddningen" skriver *Nils Homman* om Per Persson-Rodby som var född 1854 i Råby, Lysviks socken. Han blev sågverksarbetare och fackföreningskämpe i de norrländska sågverksdistrikten. Som sådan var han obekvämt för sågverksdisponenterna och avskedades. Han emigrerade till USA med sin familj och har där lämnat efter sig en stor slakt med många framstående medlemmar.

Diskulogen nr 39 (DIS) Efterlysning berörande Färnebo och Nordmark (Rakhöjden, Sandsjön).

Genklang nr 7 (Ovansiljans Släktforskare) I "Antavla för Karin Larsdotter" av *Torbjörn Näs* finner man bland andra kyrkoherden i Rättvik, Gudmundus Caroli Wermelandus, död 1564/168.

Gustavabygden nr 29 (Sällskapet Gustavaforskning) "Olov Karlsson från Linnerhöjden" av *Ulla Edanius*. I "... så att den trevne arbetaren ska ha sin bärgning" berättar *Valter Berg* att bland Uddeholmsbolagets arkivalier finns en mycket vacker kartbok av lantmätaren Anders Bäckström, som under somrarna 1810 och 1811 uppmätte odlingarna på bolagets samtliga lägenheter och torp. *Birger Eriksson* och *Arne Östman* diskuterar olika tolkningar av ortnamnet Tjärfinnberg.

Runar 1996:1 (Östfold Historielag) *Marius Hellerud* skriver om "Søndre Röd i Ingedal". En av ägarna var Anders Gustav Jonasson född 1852-10-26 i Sillerud. *Conny Källvik* redovisar ett femtiotal personer tillhörande Sillénslakten från Sillerud vilka utflyttat till Norge.

Släkt & Slekt 1996:2 (Solör Slekthistorielag) "Hvor magne barn hadde Peder Larsen Raisainen?" av *Magne Ivar*

Mellem. Även andra finska namn som namns ar Karttuinen, Puttoinen, Sikainen, Valkoinen och Vaissinen. "Slakten Liitiainen" av *Bo Hansson*.

släktforskaren nr 59 (Västerbergslagens släktforskare) Efterlysning berörande Gåsborn (Gråbergshöjden, Skåftshöjden, Örlingen).

Slakthistoriskt Forum 1996:3 (Sveriges Släktforskarförbund) "Fanns slakten de la Tuange i Värmland?" av *Kjell Lindblom*. Efterlysningar berörande Alster (Lindblad), Dalby (Hessler), Lysvik (Spångberg), Norra Ny (Bodin), Nyed (Molkom), Nysund (Mobråten), Visnum (Backhammar) samt slakten Tångring i Värmland.

Svenska Antavlor 1996:3 (Sveriges Släktforskarförbund) "Anor från Brunskog" av *Sten Nyborg*.

Åsbo Slaktblad 1996:1 (Åsbo Släkt och Folklivsforskare) I "Anor från Henrikstorps glasbruk" berättar *Barbro Peterson* och *Gertrud Lindberg* bland annat om skånska glasbruksarbetares flyttningar till glasbruken på Värmlandsnas.

Övrigt

Ale Slaktforum 1996:2 (Ale Släktforskarforening) Ordningsregler för en fattiggård.

Anropet 1996:3 (StorStockholms Genealogiska Förening) "Carl von Stenhagens almanackor från Poltava och Tobolsk 1709-1721" av *Jan Beckman*.

Diskulogen nr 39 (DIS) "Internet? Vad är det?" av *Björn J.*

Genklang nr 7 (Ovansiljans Släktforskare) "Varför i hela friden skrev prästema på latin?" av *Jojje Lintrup*.

Tidningen Slaktdata 1996:2 (Föreningen Slaktdata) I detta nummer laser vi att det numera även finns synskadade släktforskare. Utdrag ur datoriserade kyrkböcker kan nämligen skrivas ut som punktskrift.

Boktips

En slakt från Kila

"Staffanslakten. Ättlingar till hemmansägaren Staffan Olsson i Ingersbyn, Kila, Värmland" av *Claes* och *Sven Åkerblom*. Saffle 1996. A4, hft. 273 sid, ill, personregister. För exemplar, kontakta författarna, 0533-14535

Författarna, far och son, har åstadkommit en slaktutredning i mastodontformat. Under perioden 1994-96 har man samlat ihop 3793 ättlingar till Staffan Olsson (1723-1795) och hans maka Maria Olsdotter (1726-1802) i Ingersbyn, Kila socken. Makarna hade 10 barn, varav 2 flickor dog i unga år. Den äldsta dottern har ännu inte gått att följa längre än till giftermålet, men de 7 övriga grenarna har följts till nutid. Att avgränsa allmogeslakter agnatiskt är i regel av begränsat värde, och denna slaktutredning är alltså kognatisk. Av de som emigrerat till USA har ett fatal grenar kunnat följas.

Alla ättlingar har begåvats med ett nummer. Nummer 347 är exempelvis Staffan Olssons tredje barns fjärde barns sjunde barn. De som tillhör generation 10 har då ett identifikationsnummer på 10 siffror! Systemet kan verka något krångligt, men när man väl har kommit in i det så är det inga större problem att hitta det man söker. Längst bak i boken finns också ett rejält personregister, som underlättar. Ättlingarna är uppställda generationsvis och ej i familjer, men det går ganska lätt att identifiera familjer ändå.

Boken inleds med lasinstruktioner, referensförteckning, ett kapitel om slaktnamn och liknande. På tre sidor finns ett bildgalleri över några släktmedlemmar. I boken finns också kartor över slaktens huvudsakliga bosättningsområde i Kila och angränsande socknar.

Slakten i sig är förstås inte märkvärdigare än andra. Den blir intressant för att den visar ett tvärsnitt av Sveriges historia, från 1700-talets bondesamhälle till 1990-talets informationsdito. En märklig detalj är att så många av slaktens manliga medlemmar hetat Staffan, Stefanus eller Stefan. Bland alla slaktmedlemmar finns en del som nått långt

och blivit mer allmänt kända. Bland dessa finns biskop Nils Lövgren i Västerås, riksdagsman John Takman, klarinettisten Kjell-Inge Stevesson, förre medlemmen i vikingarna Tord Sjöman, sångerskan Cecilia Wennersten, ambassadör Lars-Erik Wingren och matematikprofessor Svante Janson för att namna några.

Bland de ingifta finns direktör Paul Ellve, Karlstad, bandyspelaren "Bempa" Ericsson, fotbollstränaren (bland annat i Degerfors) L-O Mattson med flera. I en så stor slaktutredning förekommer förstås en del småfel, men boken är väl korrekturläst och helhetsintrycket är gott.

Boken om Staffanslakten rekommenderas, givetvis till alla som har anknytning till slakten, men också till andra som har intresse för hur en slakt sprids ut, från en värmländsk socken och ut över världen. Om tillräckligt många uppmärksammar boken och kan bidra med rättelser och kompletteringar, kan en ny och ännu mer fullständig upplaga publiceras.

Carl-Johan Ivarsson

Gåsborn

"Folk och gårdar i Gåsborn" av *Bo Eriksson*. Gåsborns hembygdsförening, Filipstad 1996. Inb, 351 sid, ill, kartor, ISBN 91-630-4469-2.

Författaren har lett en studiecirkel bestående av tio personer, vilkas arbete redovisas i den här boken. Man har gått igenom 177 objekt inom Gåsbornshyttans södra, mellersta och norra rotar. Av titeln kan man lätt tro att det är hela socknen som redovisas, men så är alltså inte fallet.

Översiktsskator och detaljkartor visar de beskrivna gårdarnas och torpens geografiska lagen. Varje objekt har ett nummer som även återfinns på skyltar utplacerade vid gamla husgrunder i terrängen. Strövar man omkring i naturen och träffar på en sådan skylt, så är det bara att slå upp numret i boken och läsa om de människor som bott och arbetat på stallet. För den Gåsbornsintresserade släktforskaren måste det alltså vara lockande att ge sig ut på vandring i trakten

med boken i naven! För varje objekt redovisas de personer som bott på stallet från omkring mitten av 1800-talet och fram till nutid. Så mycket mer än namn, flyttningar och årtal blir det inte. Endast i undantagsfall får läsaren litet "kött på benen".

Möjligen har författaren varit en smula för hänsynsfull, då han i inledningen säger att "hänsyn tagits till människors integritet vad beträffar eventuella sjukdomar, förseelser eller andra intressanta förhållanden.

Många av objekten är även beskrivna med fotografier- och dessutom utmärkta sådana måste man tillägga. I de fall husen rivits har stallet matts upp och resultatet återges med ingenjörsmässig precision och exakthet i skalor varierande mellan 1:100 och 1:500.

Detta är en faktsäckad bok. Sådana brukar innehålla åtminstone något sakfel hur bra de än är, men eftersom jag inte är någon kännare av Gåsborn, så undandrar sig detta min bedömning. Slutintrycket är: bedriver du släktforskning kring Gåsborn - skaffa boken!

Lars-Gunnar Sander

Pionjärerna från Värmland

Journalisten *Tommy Hellström*, Karlstad, agnar emigrationen till Texas som ämne för sin första bok, 127 sidor, utgiven på eget förlag.

Texas kan i egentlig mening inte räknas till svenskbygder. Knappt 5000 av över 1 miljon svenskar som utvandrade till Amerika 1850-1930 kom att bosätta sig i Texas, ofta styrda av slumpen.

För att namna några varmlandsnamn så har pastor Alfred Scott från Stavnäs, smedsonen Carl Charnqvist från Karlskoga och Texas-Postens huvudagare Ernest Severin från Råda starkt bidragit till att göra lilla Sverige bekant för alla de andra invandrarna i Amerika.

I alfabetiskt index finns cirka 280 personer med hänvisning till de sidor, där de är omnämnda.

Av samtal med författaren framgår att det kan kanske komma fler böcker med djupare inblick i utvandringsöden.

Gerhard Kaukerat

Höstens program 1996

Granstraff med norska släktforskare

från Historielagen i Östfold, Romerike och Follo

Lördag 14 september kl 11.00

Folkets Hus, Charlottenberg

O Stordahl kåserar om Slegtgranskermuligheter i Norge

Hur långt har domboksforskningen kommit?

Demonstration av NAD-skivan och DISGEN

utställning av släktforskmateriel

Enkel kafeteria med smörgåsar.

För samåkning kontakta Lars-Gunnar Sander
telefon 054-872754 eller Bernhard Granholm telefon 0555-61153

Emigrantregistret har öppet hus

Lördag 19 oktober kl 10.00-17.00

Gamla Badhuset, Karlstad

Fikatraff

Fredag 25 oktober kl 19.00

Gamla Badhuset, Karlstad.

Inget program, vi träffas, dricker kaffe, pratar släktforskning.

Ta med eget fika, släktforskmateriel och frågor
som Du vill diskutera med likasinnade!

Eda glasbruk, glaset och människorna

Föredrag av Gunnar Lersjö, Arvika

Lördag 23 november kl 13.00

Gamla Badhuset, Karlstad

Ta gärna med Dig glasforemål till frågestund.

Medlemsservice

finns i forskarsalen, Gamla Badhuset, Karlstad
måndagar kl 16.00-19.00.

Annons

Pionjärerna från Värmland

De okända svenskarna
på Texas prärie

Personer från Råda, Stavnäs, Karlstad, Karlskoga med flera platser och deras levnadsöden.

Ett 80-tal foton, personer och miljö. Snyggt inbunden i kartongband, 127 sidor med namnindex.

Av Tommy Hellström

Pris SEK 250.00 + porto 19.00

Pris NOK 238.00 + porto 27.00

Annons

Namnregister och utdrag

ur domboksprotokoll från olika delar av landet från 1796

Personregister från 10 olika domstolar (totalt ca 15 700 namn), olika sorteringar

Målbeskrivningar från 29 olika domstolar (totalt 731 sidor)

Domboksutdrag avseende "otillåtna umgängen" från 22 olika län (750 par)

Statistik över "otillåtna umgängen"

"Okänd fader", uppsats, 60 sidor. Ur domböcker från 51 häradar och städer

"Rätt i Sverige 1796", uppsats, 90 sidor. Ur domböcker från 50 häradar och städer

Detaljerad innehållsförteckning med prislista och beställningssedel sändes mot kr 10:50 i frimärken eller postgiro 567075-7, Granholms Arkivtjänst HB.

Bernhard Granholm

Ljunggatan 39 C

66432 Grums

Annons

Från handelsplats till storstad

Fyra sekler med Karlstad på kartan. Se recension sida 21. Vacker inbunden volym. 194 sidor.
av **Per Magnusson**

Pris SEK 190.00 + porto 19.00
Pris NOK 181.00 + porto 27.00

Annons

Glava ska leva!

En bok om Årland Segersten och hans hembygd, hembygdskämpe och stor kulturpersonlighet. Med ett omfattande personregister. Inbunden, 169 sidor.

Glava Hembygdsförening

Pris SEK 225.00 + porto 24.00
Pris NOK 215.00 + porto 53.00

Annons

Trälbåtarna

Prämtrafiken mellan Munkfors och Deje under 1800-talets senare del. Nr 2 i Etnografiska sällskapets skriftserie. Häftad, 62 sidor.

Av Bernt Jansson

Pris SEK 60.00 + porto 11.50
Pris NOK 58.00 + porto 17.00

Annons

Norra Råda (S) Födde 1725 - 1769

C:1. Avskrift av 2659 födslar med släktnamnregister för föräldrar och faddrar jämte ortregister. 110 sidor i A4 format i prydligt ringbundet häfte.

Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 140.00 + porto 19.00
Pris NOK 133.00 + porto 27.00

Annons

Karlstad (S) Gamla kyrkogården av N F Bergqvist

312 sidor biografier med foton över cirka 550 personer som under 1800-talet gravsatts på denna kyrkogård. Bunden bok, hög kvalitet. Index.

Pris SEK 140.00 + porto 24.00
Pris NOK 134.00 + porto 53.00

Annons

Kila (S) Födde Vigde Döde 1640 - 1699

64 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 60.00 + porto 11.50
Pris NOK 58.00 + porto 17.00

Annons

Kärholmens hemman i Kila socken

En beskrivning av människorna och deras bosättningar från 1600-talet till 1900-talet.

Limmat A5 häfte med 164 sidor
Pris SEK 70.00 + porto 11.50
Pris NOK 67.00 + porto 17.00

Lantmäteriförrättningar hemmanet Kärholmen

Limmat A4 häfte med 96 sidor.
Geometriska jordeboken 1648
Storskifte inägorna 1779

Storskifte skogsmarken 1789-1795
Storskifte ångar, beteshag 1795
Laga skifte 1835-1836

Pris SEK 70.00 + porto 19.00
Pris NOK 67.00 + porto 27.00

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Annons

Kila (S) Vigde 1689-1900

268 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 120.00 + porto 24.00
Pris NOK 115.00 + porto 53.00

Annons

Kila (S) Födde Vigde Döde 1700 - 1749

155 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 90.00 + porto 19.00
Pris NOK 86.00 + porto 27.00

Annons

Garvare och Garverier i Karlstad

Skildrar garveriskräets betydelse för Karlstads utveckling till centralort under 1700- och 1800-talen. Häftad. 35 sidor.

Av övering Sven Rask

Pris SEK 40.00 + porto 3.00
Pris NOK 386.00 + porto 12.00

Annons

Kila (S) Bouppteckningar 1744 - 1859

53 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 60.00 + porto 11.50
Pris NOK 58.00 + porto 17.00

Annons

Fryksände (S) Födde 1707 - 1765

5877 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

452 sidor i pryddig A4-pärm med register. Datorhantering av materialet medger även andra sorteringsönskemål.

Pris SEK 290.00 + porto 58.00
Pris NOK 276.00 + porto 84.00

Annons

Östmark (S) Födde 1765 - 1820

4611 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

371 sidor i pryddig A4-pärm med register. Datorhantering av materialet medger även andra sorteringsönskemål.

Pris SEK 240.00 + porto 58.00
Pris NOK 229.00 + porto 84.00

Annons

Vitsand (S) Födde 1824 - 1860 Vigde 1824 - 1860

2737 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

534 Vigslar med samma sorteringsordningar.

300 sidor i pryddig A4-pärm med register. Datorhanterat material.

Pris SEK 250.00 + porto 58.00
Pris NOK 238.00 + porto 84.00

Där inte annat anges sker beställning via postgiro

SEK Sverige 46 96 60-5

NOK Norge 0806 1944339

Annons

Värmlands Släktforskarkatalog

164 forskare som forskar på släkter och orter i Värmland. Ersätter 1993 års Värmlandsforskare. Med Ortregister, Släktregister och Specialregister. Kartor över Värmland visande församlingar och härader.

66 sidor i förstärkt ryggbundet häfte med förteckning på arkiven i Värmland jämte litteraturlista och förteckning över kända register.

Pris SEK 50.00 + porto 11.50
Pris NOK 48.00 + porto 17.00

Annons

Värmlands Ortregister

Över 4.700 hemman och hemmantorp är samlade i ett 68 sidors register med hänvisning till socken, härad, jordnatur och mantal. Jordboken omspannar tiden från Gustav Vasas 1500-tal intill 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Kartor församlingar och härader.

Av Gunnar Jonsson, Säffle.

Pris SEK 40.00 + porto 11.50
Pris NOK 38.00 + porto 17.00

Annons

Dalslands Ortregister

Cirka 2.500 hemman och hemmantorp är samlade i ett 38 sidors register med hänvisning till socken, härad, jordnatur och mantal. Jordboken omspannar tiden från Gustav Vasas 1500-tal intill 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Kartor församlingar och härader.

Av Gunnar Jonsson, Säffle.

Pris SEK 40.00 + porto 11.50
Pris NOK 38.00 + porto 17.00

Annons

Sunne (S) Födde Vigde Döda 1669 - 1721

160 sidor återgivna bokstavstroget. Därför lämplig som egen lärobok. Med tabeller, diagram över befolkningsutvecklingen m m.

Av Arne Linnarud, Karlstad

Pris SEK 140.00 + porto 19.00
Pris NOK 133.00 + porto 27.00

Annons

Ekshärad (S) Födde 1665 - 1722

C:1. 1816 barn sorterade i Datum-, Fader-, Moder- och Ortordning. Dessutom cirka 8000 faddrar i datumordning

Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 250.00 + porto 58.00
Pris NOK 238.00 + porto 84.00

Annons

Ekshärad (S) Födde 1723 - 1799

C:2. Avskrift av 5649 födslar med släktnamnsregister för föräldrar och faddrar. 100 sidor i A4 format i pryddigt ringbundet häfte.

Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 140.00 + porto 19.00
Pris NOK 133.00 + porto 27.00

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:

Varmlands Slaktforskarforening

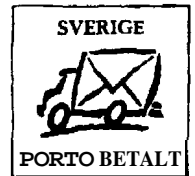
c/o Harald Persson

Malmtorgsgatan 18

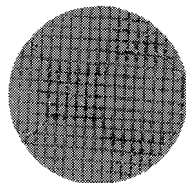
653 40 KARLSTAD

B

Föreningsbrev

Nu ar det grönt
att trycka på

KNAPPEN

Ramgatan 7 • Box 2149 • 650 02 KARLSTAD • Tel. 054-15 66 75

Varmlands mesta fullservicetryckeri!